

ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Poll)
“ประชาชนคิดอย่างไร กับ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย”
ณ วันนี้ ของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

บทสรุปผู้บริหาร

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มอบหมายให้ สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ดำเนินโครงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Poll) โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เรื่อง “ประชาชนคิดอย่างไร กับ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย” ณ วันที่ ของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัย ผลกระทบของสาธารณภัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสาธารณภัยและต่อหน่วยงานด้านสาธารณภัย รวมถึงการมีส่วนร่วมในงานด้านจิตอาสา ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนทั่วไปในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยศึกษาข้อมูลจากสถิติพื้นที่เสี่ยงภัย ระดับความรุนแรงของลักษณะการเกิดสาธารณภัยติดต่อกัน ระหว่าง พ.ศ.2554-2556 โดยเก็บข้อมูลในพื้นที่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ภาคละ 2 จังหวัด จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,129 คน สำรวจในเดือน ตุลาคม 2556

ผลการสำรวจ

กลุ่มตัวอย่างจากการสำรวจครั้งนี้ จำนวน 1,129 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 14,466.60 บาท

การรับรู้ การเรียนรู้ และความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการสาธารณภัย

จากผลการสำรวจความรู้ด้านสาธารณภัยของประชาชน จำนวน 1,129 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับด้านสาธารณภัย คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 78.79 นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขั้นพื้นฐาน ซึ่งควรมีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ ให้มากขึ้น

การรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัยผ่านสื่อต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัย ผ่านสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ร้อยละ 28.31 รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ตและรับรู้จากเพื่อน/ญาติสนิท

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยประสบภัยหรือได้รับผลกระทบจากอุทกภัย(น้ำท่วม/น้ำป่าไหลหลาก) มากที่สุด 32.44 รองลงมาคือ วาตภัย และภัยแล้ง โดยการเกิดปัญหาอุทกภัย เป็นปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในประเทศไทยและเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ โดยในแต่ละพื้นที่มีระดับความรุนแรงต่างกัน

เมื่อเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างนึกถึงหน่วยงานเทศบาล/อบต. มากที่สุด ร้อยละ 39.68 รองลงมาคือ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และทหาร เป็นต้น แต่หากพิจารณาในรายละเอียดของประชาชนในส่วนภูมิภาคจะพบว่า ประชาชนในส่วนภูมิภาคจะนึกถึงหน่วยงานในระดับท้องถิ่นมากที่สุด เพราะมีความใกล้ชิดกับคนในชุมชนมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ ในขณะที่ ประชาชนในกรุงเทพฯ พบว่า เมื่อเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติจะนึกถึงเจ้าหน้าที่ทหาร มากที่สุด ร้อยละ 42.24 รองลงมา คือ มูลนิธิ/องค์กร ร้อยละ 17.24 และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร้อยละ 12.93 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจากสถานการณ์อุทกภัยปลายปี 2554

การเตรียมพร้อมรับมือสาธารณภัยจากประสบการณ์ที่ผ่านมา คือ กลุ่มตัวอย่างติดตามข่าวสาร การแจ้งเตือนภัยต่าง ๆ มากที่สุด ร้อยละ 37.68 รองลงมาคือ เตรียมอุปกรณ์ในการป้องกันภัย และการประชุมวางแผนป้องกันการเกิดสาธารณภัยในชุมชน

ความช่วยเหลือที่ได้รับจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากที่สุด คือ ถุงยังชีพ ร้อยละ 40.23 รองลงมาคือ เงินช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และยานพาหนะขนส่งในการอพยพ ขณะเดียวกันยังมีหน่วยงานอื่นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย คือ เทศบาล/อบต. ทหาร และหน่วยงานภาครัฐ ตามลำดับ โดยความช่วยเหลือที่ได้รับส่วนใหญ่ คือ ถุงยังชีพ อาหารกล่อง น้ำดื่ม เป็นต้น ส่วนความช่วยเหลือที่ผู้ประสบภัยต้องการเพิ่มเติมส่วนใหญ่คือ เงินเยียวยาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน อาหารกล่อง ศูนย์อพยพ และอุปกรณ์ซ่อมแซมบ้าน เป็นต้น

สิ่งที่ผู้ประสบสาธารณภัยต้องการให้อบรมเพิ่มพูนความรู้เพิ่มเติม คือ เรื่องการป้องกันภัย และเตรียมตัวรับมือภาวะน้ำท่วม การเตรียมตัวรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้นและวิธีป้องกันที่ถูกวิธี วิธีการป้องกันไฟไหม้/ไฟฟ้าลัดวงจร และความรู้ด้านสาธารณสุขและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อยู่ในระดับจำเป็นมาก โดยจะเข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพราะ ความรู้ที่ได้รับสามารถนำมาเตรียมความพร้อมรับมือ เมื่อเกิดภัยจะสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง รู้วิธีป้องกันภัยของตนเองและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา งานบริการที่เป็นสาธารณกุศล เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ การบริจาคสิ่งของ อาหารกล่อง/อาหารแห้ง ช่วยบรรจุของใส่ถุงยังชีพ การทำความสะอาดชุมชน เป็นต้น

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันอุทกภัย/น้ำป่าไหลหลาก อัคคีภัย วาตภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหว ดินโคลนถล่ม และภัยหนาว มีวิธีการหรือแนวทางที่สอดคล้องกันไปในทิศทางเดียวกัน คือ

- **ก่อนเกิดภัย** ควรแจ้งข่าวสารทันเหตุการณ์และประกาศเตือนภัยอย่างรวดเร็ว
- **ขณะเกิดภัย** ควรจัดทีมเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างรวดเร็วและทั่วถึง
- **หลังเกิดภัย** ควรให้เงินเยียวยาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน การช่วยเหลือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยที่เสียหาย

ความคาดหวังและข้อเสนอแนะต่อการช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัย

กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวัง ต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประเด็น มีการแจ้งข่าวสาร/สถานการณ์ล่วงหน้า มากที่สุด ร้อยละ 12.60 รองลงมาคือ มีการฟื้นฟู/เยียวยาที่รวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ร้อยละ 9.78 และเข้าถึงสถานการณ์และช่วยเหลือให้รวดเร็ว ร้อยละ 9.55

ภาครัฐควรมีมาตรการ นโยบายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ ควรเตรียมพร้อมรับมือ และจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนอย่างรวดเร็วและทั่วถึง มากที่สุด ร้อยละ 31.91 รองลงมาคือ การให้เงินช่วยเหลือเยียวยา ควรตรวจสอบความเสียหายของประชาชนทุกคนอย่างยุติธรรม ร้อยละ 14.48 และควรมีนโยบายหรือแผนปฏิบัติการรับมือสาธารณภัย ระยะสั้น-ระยะกลาง-ระยะยาว ในการช่วยเหลือประชาชน ร้อยละ 10.04

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรมีมาตรการ นโยบายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ ควรเตรียมพร้อมรับมือ และจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนอย่างรวดเร็วและทั่วถึง มากที่สุด ร้อยละ 47.55 รองลงมาคือ ควรให้ความรู้และส่งเสริมให้ชาวบ้านรู้จักวิธีป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ร้อยละ 10.38 และควรจัดเตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือให้พร้อมและเพียงพอ เช่น เรือ เสื้อชูชีพ ร้อยละ 7.92 เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ควรร่วมมือกันให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยวางแผนการลงพื้นที่เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และรวดเร็ว ด้านการจ่ายเงินเยียวยาควรดูที่ความเสียหายเป็นหลักและควรชดเชยให้เหมาะสม ยุติธรรม และควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ รวมถึงการป้องกันภัยให้มากกว่านี้ ควรเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารกับกรม ควรกำหนดแผนปฏิบัติ

(ACTION PLAN) ให้เป็นไปตามวงจรภัยพิบัติ ควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัครป้องกันภัย
ฝ่ายพลเรือน โดยสนับสนุนด้านองค์ความรู้ ต่าง ๆ และควรบูรณาการการทำงานร่วมกับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

Executive Summary

Department of Disaster prevention and mitigation (DPM) assigned Suan Dusit Poll of Suan Dusit Rajabhat University to run the survey research project on “Public opinion about today's disaster prevention and mitigation” in order to measure the public's awareness of disaster prevention and mitigation information , Impact of disaster , public opinion about disaster and controlling agencies ,volunteerism's activities participation , problem , trouble and suggestion. The questionnaire was used as an instrument for information gathering from a group of samples, which were 1,129 public peoples in risk areas of Bangkok Metropolitan Region, Central, North, Northeast and South. The data was collected in October 2013.

Survey Results

From the sample of 1,129 peoples, the majority were female. Most of them were at age of 31-40 years old, got a bachelor's degree, had a job as trading and business owner.

Knowledge, Information and Impact Awareness of Disaster

From the sample of 1,129 peoples, Most of them were have disaster knowledge in average at 78.79 percent. This is useful to the basic of disaster prevention and mitigation that should to enhance more of disaster prevention and mitigation knowledge and understanding.

Most of them at 28.31 percent were awareness and access to disaster information by television, the second is internet and the third is friends or relatives.

Most of them ever experience or have been affected from flood at 32.44 percent, the second is storm and the third is drought. Flood is most often happen in Thailand in many areas and different of damage.

In case of disaster, Overall of them think of Municipalities and SAO at 39.68 percent, the second is province's office of disaster prevention and mitigation and military . But if consider in detail, provincial people most think of the local agencies because them work closely with people. While the metropolitan people most think of military at 42.24 percent, the second is foundation or any organization at 17.24 percent and the third is DPM at 12.93 percent, that may be from great flood in 2011.

Most of them keep up with disaster by following news and warning at 37.68 percent, the second is protection equipment preparation and the third is community defending plan meeting.

Most of help from DPM is survival bags at 40.23 percent, the second is subvention and the third is vehicle. Meanwhile also have other agencies to help such as Municipality, SAO, Military and Others Government Agencies in order. Most of help is survival bag, Lunch box, Drinking water. And most of more help is subvention, lunch box evacuation center and Home repair equipment.

Additional training are flood prevention and preparation, emergency case preparation and properly protection, how to prevent fires and short circuit, first aid and public health knowledge.

The sample are opinion on disaster prevention and mitigation plan is much needed and joining because can be used to preparation when disasters on properly and can help the other one.

Most of them joining disaster volunteerism activities such as donation (lunch box, dried food), survival bag packing , community cleaning.

Their opinion about government's solution to prevention about flood , conflagration , storm , drought , earthquake , landslide and cold are the same direction as :

- Before disaster: Rapid alert.
- At the disaster: Thorough and rapid helping team.

- After disaster remediation: Give a subvention and helping to repair their resident.

Expectation and suggestion

Most of the sample expectation about disaster prevention and mitigation of DPM is forward apprized at 12.60 percent, the second is rapidly, equitable and transparent curing at 9.78 percent, the third is rapid access and helping at 9.55 percent.

Most of disaster prevention and mitigation measure by the government is preparation and rapid helping team at 31.91 percent, the second is subvention giving and damage checking all of victims at 14.48 percent and the third is policy and action plan for in long-middle-short term at 10.04 percent.

The most of DPM policy and measure to prevention and mitigation that should to have is preparing and rapid helping team at 47.55 percent, the second is educate people about disaster prevention and mitigation at 10.38 percent, the third is provided helping equipment to be available (etc. boat, life jacket) at 7.92 percent.

Suggestion about disaster prevention and mitigation is government and agencies should be participated to helping and not to duplicate. The subvention should consider at damage is and should be appropriate and fairly. For more of disaster educate and prevention training. Increasing and expanding channel to contact with DPM. Should to emphasize and supporting the knowledge for volunteerism participatory. Should to integrating with local agencies.

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	
บทสรุปผู้บริหาร (ฉบับภาษาไทย)	ก-ง
บทสรุปผู้บริหาร (ฉบับภาษาอังกฤษ)	A-C
บทนำ	
หลักการและเหตุผล.....	1
วัตถุประสงค์.....	1
ขอบเขตการสำรวจ.....	2
ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	3
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	4
การประมวลผลและวิเคราะห์ผล.....	5
การจัดทำรายงานผล.....	5
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
กระบวนการและขั้นตอน	
กระบวนการและขั้นตอน.....	6
ผลสำรวจ	
ผลการสำรวจ.....	12
สรุปผลและอภิปรายผล.....	54
ข้อเสนอแนะ.....	58
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	58
ภาคผนวก	
แบบสำรวจ	
ฐานข้อมูล	

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	12
2 ความรู้เกี่ยวกับสาธารณสุขและการบริหารจัดการสาธารณสุข	15
3 การรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุขผ่านสื่อต่าง ๆ	16
4 ภาพรวมหน่วยงานที่นึกถึงเมื่อเกิดสาธารณสุขหรือภัยพิบัติ	17
5 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพฯที่มีต่อหน่วยงานที่นึกถึงเมื่อเกิดสาธารณสุขหรือภัยพิบัติ	18
6 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ต่างจังหวัดที่มีต่อหน่วยงานที่นึกถึงเมื่อเกิดสาธารณสุขหรือภัยพิบัติ	19
7 ประเภทสาธารณสุขที่เคยประสบ และได้รับผลกระทบ	20
8 การเตรียมพร้อมรับมือสาธารณสุขจากประสบการณ์ที่เคยได้รับ	21
9 การได้รับความช่วยเหลือจาก กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข	22
10 สิ่งที่คุณประสบภัยได้รับความช่วยเหลือจาก กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข	22
11 ประเภทสาธารณสุขที่ได้รับความช่วยเหลือจาก หน่วยงานอื่น	23
12 หน่วยงานอื่น ที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณสุข แต่ละประเภทภัยพิบัติ	24
13 หน่วยงานอื่น ที่ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย/น้ำป่าไหลหลาก	25
14 ความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่ผู้ประสบอุทกภัย/น้ำป่าไหลหลาก ได้รับ	26
15 หน่วยงานอื่นที่ช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัย	27
16 สิ่งที่คุณประสบอัคคีภัยได้รับความช่วยเหลือจาก หน่วยงานอื่น	28
17 หน่วยงานอื่นที่ช่วยเหลือผู้ประสบวาตภัย	29
18 สิ่งที่คุณประสบวาตภัยได้รับความช่วยเหลือจาก หน่วยงานอื่น	29
19 หน่วยงานอื่นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง	30
20 สิ่งที่คุณประสบภัยแล้ง ได้รับความช่วยเหลือจาก หน่วยงานอื่น	31
21 การแนะนำการเตรียมความพร้อมจากประสบการณ์หรือความรู้เกี่ยวกับการเตรียมป้องกันสาธารณสุข	32
22 วิธีการเตรียมความพร้อมจากประสบการณ์หรือความรู้เกี่ยวกับการเตรียมป้องกันสาธารณสุข	33
23 ความต้องการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับวิธีหรือแนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข	34
24 สิ่งที่ต้องการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับวิธีหรือแนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข	34

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
25	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการฝึกซ้อมแผนป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัย	35
26	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัย	36
27	การมีส่วนร่วมทำกิจกรรม งานจิตอาสา งานบริการที่เป็นสาธารณกุศล เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	37
28	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันอุทกภัย/น้ำป่าไหลหลาก	38
29	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันอัคคีภัย	40
30	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันवादภัย	41
31	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันภัยแล้ง	43
32	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันแผ่นดินไหว	44
33	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันดินโคลนถล่ม	45
34	ความคาดหวังของประชาชน ต่อ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	47
35	ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับมาตรการ นโยบายของภาครัฐในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	48
36	ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับมาตรการ นโยบายของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	49
37	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	50

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ภัยพิบัติอันเป็นสาธารณภัย มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและรุนแรงมากขึ้น การดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงนับว่าเป็นบทบาทสำคัญและจำเป็น โดยหน่วยงานทุกภาคส่วนจะต้องบูรณาการงานร่วมกัน เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สามารถให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ได้ทันต่อเหตุการณ์ นำมาซึ่งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและภาครัฐ ส่งผลต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศโดยรวม

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีภารกิจเป็นหน่วยงานกลางในการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ ซึ่งในการดำเนินงานจะมีผลกระทบโดยตรงต่อหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และประชาชน โดยทั่วไป ประกอบกับได้มีการตั้งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยครบรอบ 10 ปี ดังนั้นเพื่อเป็นการรับทราบผลตอบสนองต่อสังคมถึงการปฏิบัติงานที่ผ่านมา

จึงได้มีโครงการการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัยของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมี สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เป็นที่ปรึกษาในการดำเนินโครงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง “ประชาชนคิดอย่างไร กับ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย” ณ วันที่ ของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งผลที่ได้จากการดำเนินงานดังกล่าวจักได้นำมาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานของกรมต่อไป โดยทำการศึกษาให้ครอบคลุมหัวข้อและขอบเขตการสำรวจดังนี้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัย ผลกระทบของสาธารณภัย จากประชาชนทั่วไป
2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสาธารณภัย และต่อหน่วยงานด้านสาธารณภัย รวมถึงการมีส่วนร่วมในงานด้านจิตอาสาหรือป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
3. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการสาธารณภัย ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
4. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานต่อไป

3. ขอบเขตการสำรวจ

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1.1 การสำรวจครั้งนี้ เป็นการสำรวจความคิดเห็นต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
โดยการสำรวจครั้งนี้จะมีประเด็นในการสำรวจความคิดเห็น ดังนี้

- (1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัย และผลกระทบของสาธารณภัย
- (2) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสาธารณภัย และต่อหน่วยงานด้านสาธารณภัย
รวมถึงการมีส่วนร่วมในงานด้านจิตอาสาหรือป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (3) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการสาธารณภัย ปัญหา อุปสรรค
ความคาดหวัง และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรในการสำรวจครั้งนี้ คือ ประชาชนทั่วไปในพื้นที่เสี่ยงภัย ภาคเหนือ ภาคกลาง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคละ 2 จังหวัด

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจครั้งนี้ คือ ประชาชนทั่วไปในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยศึกษาข้อมูลจากสถิติ
พื้นที่เสี่ยงภัย ระหว่าง พ.ศ. 2554-2556 ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยพิจารณาจากระดับความ
รุนแรงในการเกิดภัย และลักษณะการเกิดสาธารณภัยติดต่อกัน กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,000 ตัวอย่าง
โดยการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด และเพื่อป้องกันปัญหาความสมบูรณ์ของ
แบบสอบถามที่จะกลับมา ผู้วิจัยจึงได้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพิ่มประมาณ ร้อยละ 20 จึงทำให้ผู้วิจัยได้
แบบสอบถามที่สามารถเก็บข้อมูลได้ จำนวน 1,129 ตัวอย่าง สรุปดังตาราง

ภาค	จังหวัดและพื้นที่	จำนวน กลุ่มตัวอย่างที่ ทำการสุ่ม	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่างที่เก็บได้ จริง
ภาคเหนือ	เชียงใหม่	100	106
	สุโขทัย	100	108
ภาคกลาง	นครสวรรค์	100	121
	พระนครศรีอยุธยา	100	116
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	อุบลราชธานี	100	102
	นครราชสีมา	100	111
ภาคใต้	สงขลา	100	101
	นครศรีธรรมราช	100	103
กรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล	กรุงเทพมหานคร	100	116
	ปทุมธานี	100	145
รวม		1,000	1,129

4. ขั้นตอนการดำเนินงาน

ในการสำรวจความคิดเห็นต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ดังนี้

4.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ และเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ

- (1) ศึกษาทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน การสำรวจความคิดเห็นต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละพื้นที่
- (2) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างละเอียด
- (3) กำหนดประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง วัตถุประสงค์ และการปฏิบัติงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (4) สร้างเครื่องมือให้ตรงกับประเด็นที่ต้องการสอบถาม
- (5) นำเครื่องมือฉบับร่างที่ได้ ส่งให้ทางกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา ภาษา ในคำถาม
- (6) ปรับปรุงประเด็นคำถามให้มีความถูกต้อง ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(7) นำแบบสอบถามที่มีการปรับแก้ไข ส่งให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พิจารณา
ให้ความเห็นชอบ หรืออนุมัติก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ในการสำรวจครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการสำรวจ คือ แบบสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป ซึ่ง
ประกอบไปด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ
(Check list)

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น การรับรู้ การเรียนรู้ การบริหารจัดการสาธารณภัย
และข้อเรียกร้องของประชาชน มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) และ ให้แสดงความคิดเห็น
(Open – End)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็น ความคาดหวังและข้อเสนอแนะต่อการช่วยเหลือและบรรเทา
สาธารณภัย จาก กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ลักษณะคำถามแบบให้แสดงความคิดเห็น (Open – End)

5. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยกำหนดขั้นตอนดังนี้

5.1 ประสานงานกับทีมเครือข่ายในแต่ละพื้นที่ที่เป็นจังหวัดเป้าหมาย

5.2 อบรม ชี้แจง เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และลักษณะของกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจความ
คิดเห็นของประชาชนครั้งนี้ เพื่อให้เข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน

5.3 กำหนดวัน และสถานที่ในการเก็บข้อมูล รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลส่งกลับมายังส่วนกลาง
เพื่อนำไปประมวลผลต่อไป

5.4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ออกหนังสือราชการเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในสถานที่
ต่างๆ เพื่อเป็นหนังสือชี้แจงอธิบายขอบเขตและวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน

5.5 เจ้าหน้าที่ภาคสนามได้รับแบบสอบถามและนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายตามที่กำหนด

5.6 เจ้าหน้าที่อาจใช้วิธีการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธี
ผสมผสานทั้งการให้ผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และทำการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่กำหนด ทั้งนี้
ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในขณะเก็บข้อมูล สถานที่ และลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกในการตอบ
แบบสอบถาม

6. การประมวลผลและวิเคราะห์ผล

หลังจากตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามฯ ที่ได้มาทำการ Running Number จำนวนแบบสอบถามฯ ลงรหัสข้อมูล ในแต่ละข้อ และคีย์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป QPS (Questionnaire Processing System) ตรวจสอบความถูกต้องของการคีย์อีกครั้ง และทำการประมวลผล ข้อมูลตามตัวแปรที่ทำการศึกษา โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานตามประเด็นคำถาม พร้อมทั้งสรุปคะแนนในภาพรวมของความคิดเห็น

เกณฑ์การประเมินผลความคิดเห็น 5 ระดับ ความหมายเชิงปริมาณ

ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1	1.00 – 1.49	เห็นด้วยน้อยที่สุด
2	1.50 – 2.49	เห็นด้วยน้อย
3	2.50 – 3.49	เห็นด้วยปานกลาง
4	3.50 – 4.49	เห็นด้วยมาก
5	4.50 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด

7. การจัดทำรายงานผล

สวนดุสิตโพล เป็นผู้ดำเนินการจัดพิมพ์รายงานผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Poll) เรื่อง “ประชาชนคิดอย่างไร กับ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย” ณ วันที่ ของ กรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย ในรูปแบบของการบรรยายพรรณนา

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัย ผลกระทบของสาธารณภัย จากประชาชนทั่วไป
2. ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสาธารณภัย และต่อหน่วยงานด้านสาธารณภัย รวมถึงการมีส่วนร่วมในงานด้านจิตอาสาหรือป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
3. ทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการสาธารณภัย ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
4. สามารถนำข้อมูลจากผลการสำรวจการรับรู้ ความคิดเห็นของประชาชนนำมาปรับปรุงพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานด้านการบรรเทาสาธารณภัยต่อไป

กระบวนการและขั้นตอน

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Poll) เรื่อง ประชาชนคิดอย่างไร กับ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ณ วันที่ ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นทั้งเอกสารและแหล่งค้นคว้าอื่นๆ เกี่ยวกับความรู้พื้นฐานด้านสาธารณภัย จากแหล่งข้อมูลทั้งปฐมภูมิ และทุติยภูมิ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการกำหนดขอบเขตการสำรวจตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการกิจ บทบาทหน้าที่ แนวทางการดำเนินงาน นโยบายต่าง ๆ ของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา การค้นคว้า มาประกอบการวิเคราะห์และอภิปรายผลจากผลสำรวจที่ได้ และสามารถนำมาเป็นข้อคิดเห็นและแนวทางการพัฒนางานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้บรรลุเป้าหมายของการดำเนินการสำรวจครั้งนี้

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นและข้อมูลพื้นฐานด้านการสาธารณภัย และภารกิจ บทบาทหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

สถานการณ์ทางสังคม มีการเปลี่ยนแปลงไปตามพลวัตมัน ตลอดระยะเวลากว่า 20 ปีที่ผ่านมา การเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลก มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติ การขยายตัวและเพิ่มจำนวนของประชากรโลก พัฒนาการของเทคโนโลยี และอีกหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถานการณ์ภาวะโลกร้อนก็เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วย ดังจะเห็นได้ว่าสถานการณ์ด้านสาธารณภัยเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ถึงแม้ว่าปัญหาด้านสาธารณภัยซึ่งมีทั้ง วาตภัย อุทกภัย อัคคีภัย ที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องบนโลกใบนี้ มีทั้งที่ระดับความรุนแรงแตกต่างกัน ในบางครั้งมนุษย์เราสามารถป้องกันและแก้ไขได้ แต่ในบางครั้งไม่สามารถป้องกันและแก้ไขได้ หรือบางเหตุการณ์ มนุษย์ไม่สามารถรับรู้ล่วงหน้าด้วยซ้ำว่าเหตุการณ์ภัยพิบัติจะเกิดขึ้นเมื่อใด ระดับความรุนแรงเป็นอย่างไร อาทิเช่น การเกิดสึนามิ ที่สร้างความรุนแรง ส่งผลกระทบให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

นอกจากภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นแล้ว ยังมีภัยคุกคามชนิดอื่นๆ ด้วย อาทิเช่น ภัยด้านโรคภัยระบาดที่ส่งผลต่อสุขภาพ การแพร่ระบาดของเชื้อโรคนิตรายแรง ภัยที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์ที่เกิดจากการทดลอง การสร้างและการพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ ต่างนับว่าเป็นปัญหาภัยพิบัติที่มนุษย์จำเป็นต้องหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขอย่างเหมาะสม

ประชาชนหรือสังคมโลก ส่วนใหญ่อาจจะไม่มีวิธีหรือแนวทางการเตรียมพร้อมกับสถานการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยในหลายๆ องค์ประกอบ อาทิเช่น ภูมิประเทศ สภาพสังคม วัฒนธรรม ความรู้ความเข้าใจ เครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ต่างกัน ย่อมมีผลต่อการเตรียมการที่แตกต่างกัน การบริหารจัดการด้านสาธารณภัยมี 3 ช่วงด้วยกัน คือ ก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัย โดยสิ่งสำคัญคือ การเตรียมความพร้อมเมื่อเกิดภัย ทั้งบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ที่ทำให้เกิดความพร้อมในการรู้เท่าทันสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ การดูแลป้องกัน และลดผลกระทบเมื่อเกิดภัย การจัดการในภาวะ

ฉุกเฉิน ทั้งการสื่อสาร การช่วยเหลือในยามฉุกเฉิน การประสานงานเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และ
มาตรการการช่วยเหลือ การเยียวยา การรักษา การฟื้นฟู การดูแลติดตามและประเมินผลการบรรเทาสาธารณภัย
ที่เกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นกับคน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม

หากจะพิจารณาจากวงจรภัยพิบัติแล้ว การจัดการปัญหาสาธารณภัยต้องมีการปฏิบัติการเชิงรุก
อย่างครบวงจร โดยมุ่งเน้นไปที่การป้องกัน ลดผลกระทบ และการเตรียมความพร้อมในช่วงก่อนเกิดภัย ควบคู่กับ
การจัดการในภาวะฉุกเฉิน ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่างการเกิดภัยและการฟื้นฟูบูรณะ ภายหลังจากการเกิดภัย

ในประเทศไทย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เป็นองค์กรภาครัฐที่
ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และมีหน่วยงานระดับภูมิภาคที่กระจายอยู่
ในทุกจังหวัด เพื่อดูแลสถานการณ์ด้านภัยพิบัติที่เกิดขึ้น การดำเนินงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ที่ผ่านมากกว่า 10 ปี เป็นที่รู้จักในสังคมในฐานะหน่วยงานรัฐที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือประชาชนเมื่อเกิดเหตุการณ์ด้าน
สาธารณภัย และเมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่าการรับรู้ของประชาชนต่อหน่วยงาน
ในฐานะเป็นหน่วยงานกลางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร และอาจมีบางส่วนที่
มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนไปบ้าง การเผยแพร่บทบาทหน้าที่ขององค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ประชาชนมีความ
เข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ถูกต้อง อันจะนำไปสู่การผลักดันการทำงานขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีกระบวนการในการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์โดยนำข้อมูล
สถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มาวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง
โอกาส และข้อจำกัด (SWOT Analysis) ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการนำเสนอความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะการกำหนดทิศทาง เป้าหมายการทำงาน
มีประเด็นที่เป็นสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และจากบทวิเคราะห์
ของการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และข้อจำกัด (SWOT Analysis) ของกรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย พบว่า กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีโอกาสที่ดีมากกว่าอุปสรรคโดยเฉพาะการมีกฎหมาย
รองรับ การทำงานและเป็นส่วนสนับสนุนบทบาทและมีจุดยืนที่ชัดเจนในฐานะหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการ
ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทย หากแต่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีศักยภาพ
และความสามารถในการบริหารจุดแข็งค่อนข้างมาก เพียงพอที่จะปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามภารกิจที่กฎหมาย
กำหนด ขณะที่ข้อจำกัดบางประการทางการบริหารที่อยู่ในวิสัยที่สามารถปรับปรุงพัฒนาให้เป็นพลังที่เอื้อต่อ
การปฏิบัติตามภารกิจใหม่ ๆ ได้ หากวิเคราะห์โอกาส ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าปัจจัยภายนอกที่มีผลส่งเสริม
ภารกิจของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ประสบผลสำเร็จคือ ปัจจุบันแนวโน้มสถานการณ์ของ
สาธารณภัยมีความถี่รุนแรง และซับซ้อนมากขึ้นมากกว่าเดิม ในช่วง 2-3 ทศวรรษที่ผ่านมา การเกิดสาธารณภัย
ทั่วโลกมีอันตรายเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว รวมทั้งในประเทศไทยด้วย การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาภัยที่เกิดขึ้น
จึงเป็นภารกิจหนึ่งที่รัฐบาลได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อการเตรียมพร้อมรับมือและป้องกันปัญหา

สาธารณภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้นภารกิจของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงเป็นภารกิจที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในประเทศ ตลอดจนองค์กรระหว่างประเทศ ทำให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีโอกาสในการได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก รวมทั้งเครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ฯลฯ และรัฐบาลให้ความสำคัญกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในการเป็นหน่วยงานกลางของรัฐ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 มาตรา 11 ทำให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีอำนาจและบทบาทหลักในการบัญชาการ การประสานงานและบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมกันรับผิดชอบงานด้านสาธารณภัย เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ อีกทั้ง การที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการจัดการด้านสาธารณภัยทำให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีโอกาสในการสร้างงานและพัฒนางานให้ก้าวหน้า สามารถรองรับปริมาณงานที่มีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคตได้ รวมถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนผลักดันให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สามารถเข้าถึงปัญหาและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านี้ เป็นปัจจัยส่งเสริม เอื้ออำนวยให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สามารถปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศักยภาพและความสามารถที่เป็นจุดแข็งของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่สำคัญ ได้แก่ การมีแผนแม่บทด้านสาธารณภัยเกือบทุกประเภท เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัยในภาพรวมที่ชัดเจนและการบูรณาการองค์ความรู้ ทรัพยากร ระบบการปฏิบัติงานกับหน่วยงาน/องค์กรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและมีความร่วมมือด้านวิชาการและข้อมูลระหว่างประเทศ เกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติ หากมองที่จุดเน้นในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์กรมฯ ควรเร่งจัดทำกิจกรรมที่ตอบสนองแผนแม่บทด้านสาธารณภัยและหรือใช้แนวคิดเกี่ยวกับวงจรภัยพิบัติ อีกทั้งควรหลีกเลี่ยงข้อจำกัดที่สำคัญของกรมฯ คือ การขาดแคลนเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มาสับสนับสนุนการทำงาน เพื่อให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีสถานะที่เป็น องค์กรกลางได้อย่างเต็มภาคภูมิ ตามที่กฎหมายกำหนด

การรับรู้และความคิดเห็นของประชาชนมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แม้ว่า ทุกหน่วยงานจะมีบุคลากรทำหน้าที่ดูแลป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกภูมิภาคก็ตาม และที่ผ่านมากหากเกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติในแต่ละครั้ง ความเพียงพอทั้งด้านทรัพยากรบุคคล อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ไม่สามารถตอบสนองได้ทั้งหมด และบางครั้งไม่สามารถเข้าช่วยเหลือได้ทันท่วงที จึงทำให้เกิดปัญหาตามมา ดังนั้น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เห็นว่า การเตรียมความพร้อมในการรับมือสถานการณ์ล่วงหน้าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยลดปัญหาการได้รับผลกระทบและความสูญเสียจากสถานการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้น การสร้างความรู้ความเข้าใจต่อปัญหาภัยพิบัติ การเตรียมพร้อมรับมือ อาจเป็นแนวทางเชิงรุกในการที่จะให้ประชาชนได้เรียนรู้ที่จะเตรียมพร้อมรับมือและอาจนำไปสู่การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ หรือคนในชุมชนด้วยกันอย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

ดังนั้น ในกระบวนการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในครั้งนี้ จึงเป็นข้อมูลขั้นพื้นฐาน
สำหรับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่จะทำให้รับรู้ความคิดเห็น และพฤติกรรมของประชาชนต่อการ
บริหารจัดการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยรวม สามารถนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการหาแนวทางการ
สร้างความเตรียมพร้อม ป้องกัน บรรเทา ฟื้นฟู บูรณะให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป โดยคณะผู้วิจัยได้มีการ
วางแผนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การวางแผนและกำหนดรูปแบบวิธีในการดำเนินงานวิจัยเป็นขั้นตอนตามกระบวนการวิจัย
โดยการกำหนดปัญหา วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย และวิธีการดำเนินงาน

2. การดำเนินงานทุกขั้นตอน คณะผู้วิจัยดำเนินการแบบมีส่วนร่วมกับคณะทำงานของ
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตั้งแต่กระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย ประเด็นคำถาม
การสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษา โดยมีการนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย
ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจริง เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ใน
เครื่องมือ เมื่อได้ผลจากการทดสอบแล้ว จึงนำแบบสอบถามเพื่อขออนุมัติเห็นชอบจากกรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนามต่อไป นอกจากนี้คณะทำงานได้ให้ข้อมูลและข้อสังเกต
เกี่ยวกับข้อมูล ด้านบรรเทาสาธารณภัยจากประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อประกอบการวางแผนการดำเนินงาน
เพื่อความรัดกุมมากขึ้น

3. กำหนดแผนการดำเนินงานในการลงพื้นที่ โดยผู้วิจัยมีเครือข่ายในแต่ละพื้นที่ที่มี
ประสบการณ์ในการทำงานด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีการอบรมชี้แจงทำความเข้าใจกับทีมเก็บข้อมูลให้
เข้าใจในกระบวนการเก็บข้อมูลในหัวข้อศึกษาครั้งนี้ พร้อมทั้งให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับด้านสาธารณภัย และ
การทำงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้ผู้เก็บข้อมูลได้มีความเข้าใจที่ตรงกัน สามารถนำไป
พูดคุยหรืออธิบายกลุ่มตัวอย่างให้สามารถตอบแบบสอบถามได้อย่างตรงประเด็นและตรงวัตถุประสงค์ให้มาก
ที่สุด และเป็นการลดความคลาดเคลื่อนในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างหนึ่ง

4. ผู้ที่เก็บข้อมูลแต่ละจังหวัดทำการวางแผนกำหนดพื้นที่ในการสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล
กับทีม โดยแต่ละจังหวัดจะทำการแบ่งพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้เกิดการกระจายพื้นที่และลักษณะ
ของกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด

5. เก็บข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ผู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามสถานที่ที่
เป็นพื้นที่เป้าหมาย เช่น ชุมชน คริวเรือน ในเขตเมือง นอกเขตเมือง แหล่งชุมชน และสถานที่ต่างๆ ที่สัมพันธ์กับ
ลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้การสุ่มแบบอย่างง่าย

6. ทีมภาคสนามเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการแจกแบบฯ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทีมงาน
ต้องทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามในเบื้องต้นก่อน หากไม่สมบูรณ์ หรือไม่ข้อมูลบางส่วนขาด
หายไป แบบสอบถามฉบับนั้นจะไม่นำมาประมวลผล

7. ทีมภาคสนามแต่ละพื้นที่ ส่งแบบสอบถามที่รวบรวมได้ กลับมายังส่วนกลางที่มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต เพื่อทำการลงรหัสชุดแบบสอบถาม และข้อมูลก่อนเข้าสู่กระบวนการประมวลผลต่อไป
โดยตัวอย่างการลงรหัสในแบบสอบถามจากคำตอบให้เป็นตัวเลขเพื่อใช้ในการประมวลผล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 ใส่รหัสแบบ 0001 จนถึงชุดสุดท้าย 1129

ข้อคำถามที่เป็นแบบเลือกตอบ เช่น

ถูก	แทนค่าด้วยหมายเลข	1
ไม่ถูก	แทนค่าด้วยหมายเลข	2

ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพ

เพศ	ชาย	แทนค่าด้วยหมายเลข	1
	หญิง	แทนค่าด้วยหมายเลข	2
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	แทนค่าด้วยหมายเลข	1
	21-30 ปี	แทนค่าด้วยหมายเลข	2
	31-40 ปี	แทนค่าด้วยหมายเลข	3
	41-50 ปี	แทนค่าด้วยหมายเลข	4
	มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	แทนค่าด้วยหมายเลข	5
	ไม่แสดงความคิดเห็น	แทนค่าด้วยหมายเลข	9

ส่วนคำตอบในแบบสอบถามที่เป็นคำถามให้แสดงความคิดเห็น ทางผู้วิจัยจะอ่านความคิดเห็น
ที่เป็นคำตอบดังกล่าว สรุปประเด็น แล้วนำมากำหนดเป็นรหัสแทนข้อความ เพื่อลงรหัสแบบสอบถามทุกข้อ
และทุกฉบับ เพื่อวิเคราะห์เป็นความถี่ และร้อยละในเชิงสถิติ เช่น

ข้อคำถาม ในข้อ 7 วิธีการที่ต้องการช่วยเหลือ

01	แทน	อาหาร / ข้าวกล่อง
02	แทน	บริการรถรับส่ง หรือ เรือรับส่ง
03	แทน	ให้เงินเยียวยา
04	แทน	น้ำดื่ม (เป็นต้น)

8. การลงรหัสข้อมูล ทางทีมประมวลผลได้ทำการเขียนโปรแกรมเพื่อการบันทึกผล ตรวจสอบผล และประมวลผล ลงในโปรแกรมที่ใช้ในการประมวลผลของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูป QPS (Questionnaire Processing System) ต่อไป โปรแกรมนี้สามารถตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล และความผิดพลาดที่เกิดจากบันทึกผลได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ก่อนไปเข้าสู่กระบวนการประมวลผลเพื่อให้ได้ค่าทางสถิติ ตามที่ได้เขียนโปรแกรมไว้

9. หลังจากตรวจสอบระบบการบันทึกข้อมูลทั้งหมดแล้ว นำข้อมูลที่บันทึกทั้งหมดเข้าสู่การประมวลผลเชิงสถิติที่มีวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามกลุ่มเป้าหมายและสถานภาพของกลุ่มเป้าหมาย ในรูปแบบของฐานข้อมูล (DATABASE) เชิงตัวเลข เพื่อนำมาวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลต่อไป

ผลสำรวจ

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง “ประชาชนคิดอย่างไร กับ การป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย” ณ วันที่ ของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทำการสำรวจโดยวิธีวิจัยเชิงสำรวจ
(Survey Research) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนทั่วไปในพื้นที่เสี่ยงภัยโดย
ศึกษาข้อมูลจากสถิติพื้นที่เสี่ยงภัย ระดับความรุนแรง และลักษณะการเกิดสาธารณภัยติดต่อกัน
ระหว่าง พ.ศ. 2554-2556 ทุกภาค ภาคละ 2 จังหวัด จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,129 คน โดยสำรวจภายใน
เดือนตุลาคม 2556

ผลการสำรวจ

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1,129 คน

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	502	44.46
	หญิง	627	55.54
	รวม	1,129	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	128	11.34
	21-30 ปี	289	25.60
	31-40 ปี	294	26.04
	41-50 ปี	234	20.73
	มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	173	15.32
	ไม่แสดงความคิดเห็น	11	0.97
	รวม	1,129	100.00
การศึกษา	ประถมศึกษา	177	15.68
	มัธยม/ปวช.	333	29.50
	ปวส./อนุปริญญา	195	17.27
	ปริญญาตรี	388	34.36

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	สูงกว่าปริญญาตรี	36	3.19
	รวม	1,129	100.00
อาชีพ	ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	114	10.10
	พนักงานบริษัท	214	18.95
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	317	28.09
	รับจ้าง	207	18.33
	พ่อบ้าน/แม่บ้าน	68	6.02
	นักเรียน/ นักศึกษา	147	13.02
	เกษตรกร	35	3.10
	เกษียณอายุ	22	1.95
	ไม่แสดงความคิดเห็น	5	0.44
	รวม	1,129	100.00
รายได้ต่อเดือน	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 14,466.60 บาท		
	ไม่เกิน 5,000 บาท	88	7.79
	5,000-7,500บาท	135	11.96
	7,501-10,000 บาท	291	25.78
	10,001-15,000 บาท	181	16.03
	15,001-20,000 บาท	121	10.72
	20,001-30,000 บาท	86	7.62
	มากกว่า 30,000 บาท	60	5.31
	ไม่แสดงความคิดเห็นเรื่องรายได้	167	14.79
	รวม	1,129	100.00
ที่พักอาศัยปัจจุบัน	กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	261	23.12
	- กรุงเทพมหานคร	116	10.27
	- ปทุมธานี	145	12.84

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาคกลาง	237	20.99
- พระนครศรีอยุธยา	116	10.27
- นครสวรรค์	121	10.72
ภาคเหนือ	214	18.95
- เชียงใหม่	106	9.39
- สุโขทัย	108	9.57
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	213	18.87
- นครราชสีมา	111	9.83
- อุบลราชธานี	102	9.03
ภาคใต้	204	18.07
- นครศรีธรรมราช	103	9.12
- สงขลา	101	8.95

ผู้ประสบสาธารณภัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,129 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ร้อยละ 55.54 เพศชาย ร้อยละ 44.46 กลุ่มอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 26.04 รองลงมาคือ อายุ 21-30 ปี ร้อยละ 25.60 และ อายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 20.73 ระดับการศึกษา ปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 34.36 รองลงมาคือ มัธยม/ปวช. ร้อยละ 29.50 อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มากที่สุด ร้อยละ 28.09 รองลงมาคือ พนักงานบริษัท ร้อยละ 18.95 และรับจ้าง ร้อยละ 18.33 กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประมาณ 14,466.60 บาท

ตารางที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยและการบริหารจัดการสาธารณภัย

ประเด็น	ถูก		ไม่ถูก		ไม่แสดง ความคิดเห็น	
	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
ความรู้เกี่ยวกับสาธารณภัย						
(1) สาธารณภัย คือ ภัยที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติเท่านั้น	452	40.04	664	58.81*	13	1.15
(2) สาธารณภัยเป็นภัยที่ส่งผลกระทบต่อสาธารณชนไม่ว่าเกิดจาก ธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิด อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด	982	86.98*	128	11.34	19	1.68
(3) สาธารณภัยที่มีผู้ทำให้เกิดขึ้น เช่น การก่อการร้าย การจลาจล	770	68.20*	342	30.29	17	1.51
(4) การเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัยต่างๆ ไว้ล่วงหน้าเป็นการลด ความรุนแรงและลดความสูญเสียจากสาธารณภัย	1,058	93.71*	51	4.52	20	1.77
(5) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานกลางของรัฐ ที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	974	86.27*	132	11.69	23	2.04

* ข้อมูลตัวเข้ม คือ คำตอบที่ถูกต้อง

จากตารางที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยและการบริหารจัดการสาธารณภัย ของผู้ประสพภัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยและการบริหารจัดการสาธารณภัยที่ผู้ประสพภัยมีความรู้ถูกต้องมากที่สุด คือ การเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัยต่างๆ ไว้ล่วงหน้าเป็นการลดความรุนแรงและลดความสูญเสียจากสาธารณภัย ร้อยละ 93.71 รองลงมาคือ สาธารณภัยเป็นภัยที่ส่งผลกระทบต่อสาธารณชนไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิด อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด มีความรู้ถูกต้องร้อยละ 86.98 และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานกลางของรัฐที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีความรู้ถูกต้อง ร้อยละ 86.27 ส่วนประเด็นสาธารณภัย คือ ภัยที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ มีผู้ที่ตอบว่าไม่ถูก ร้อยละ 58.81 ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้องเนื่องจาก สาธารณภัย ไม่ใช่แค่ภัยที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติเท่านั้น และมีผู้ที่เข้าใจผิดคิดว่าสาธารณภัย คือ ภัยที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ร้อยละ 40.04 ซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 3 การรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัยผ่านสื่อต่าง ๆ

อันดับ	ช่องทางการรับรู้และเข้าถึงข่าวสารด้านสาธารณภัย	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
1	โทรทัศน์	1,043	28.31
2	อินเทอร์เน็ต	427	11.59
3	เพื่อน/ญาติ	425	11.54
4	วิทยุ	408	11.07
5	ป้ายเตือนภัย/สื่อสิ่งพิมพ์	358	9.72
6	ผู้นำชุมชน	309	8.39
7	วิทยุชุมชน	253	6.87
8	หอกระจายข่าว	228	6.19
9	เคเบิลทีวี	221	6.00
10	อื่น ๆ เช่น ข่าวสารจากโทรศัพท์มือถือ หนังสือพิมพ์ รถประกาศ	3	0.08
*	ไม่แสดงความคิดเห็น	9	0.24
รวม		3,684	100.00

เป็นแบบให้เลือกตอบและสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 3 การรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัยผ่านสื่อต่าง ๆ พบว่า
กลุ่มตัวอย่างรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัยผ่านสื่อ โทรทัศน์มากที่สุด ร้อยละ 28.31 รองลงมาคือ
อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 11.59 และรับรู้จากเพื่อน/ญาติสนิท ร้อยละ 11.54 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนต่อหน่วยงานที่นึกถึงเมื่อเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ

อันดับ	หน่วยงาน	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
1	เทศบาล / อบต.	448	39.68
2	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	263	23.29
3	ทหาร	141	12.49
4	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	139	12.31
5	มูลนิธิ/องค์กร	48	4.25
6	สภากาชาดไทย	29	2.57
7	อปพร.	10	0.89
8	อื่น ๆ เช่น รัฐบาล สำนักงานเขต ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ ฯลฯ	16	1.42
9	ช่วยเหลือตัวเอง	10	0.89
*	ไม่แสดงความคิดเห็น	25	2.21
รวม		1,129	100.00

เป็นแบบให้เลือกตอบโดยสามารถตอบได้เพียงคำตอบเดียว

จากตารางที่ 4 ภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนต่อหน่วยงานที่นึกถึงเมื่อเกิดสาธารณภัย พบว่า เมื่อเกิดสาธารณภัย กลุ่มตัวอย่างนึกถึงหน่วยงานเทศบาล/อบต. มากที่สุด ร้อยละ 39.68 รองลงมาคือ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ร้อยละ 23.29 และทหาร ร้อยละ 12.49 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพฯที่มีต่อหน่วยงานที่นึกถึงเมื่อเกิดสาธารณภัย
หรือภัยพิบัติ

อันดับ	หน่วยงาน	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
1	ทหาร	49	42.24
2	มูลนิธิ/องค์กร	20	17.24
3	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	15	12.93
4	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	13	11.21
5	สภากาชาดไทย	8	6.90
6	อปพร.	5	4.31
7	อื่น ๆ เช่น รัฐบาล สำนักงานเขต	6	5.17
	รวม	116	100.00

เป็นแบบให้เลือกตอบและสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 5 เมื่อจำแนกความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพฯต่อหน่วยงานที่นึกถึง
เมื่อเกิดสาธารณภัย พบว่า เมื่อเกิดสาธารณภัย กลุ่มตัวอย่างนึกถึงทหาร มากที่สุด ร้อยละ 42.24 รองลงมาคือ
มูลนิธิ/องค์กร ร้อยละ 17.24 และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร้อยละ 12.93 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ต่างจังหวัดที่มีต่อหน่วยงานที่นึกถึงเมื่อเกิดสาธารณภัย
หรือภัยพิบัติ

อันดับ	หน่วยงาน	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
1	เทศบาล / อบต.	444	43.83
2	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	250	24.68
3	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	124	12.24
4	ทหาร	92	9.08
5	มูลนิธิ/องค์กร	28	2.76
6	สภากาชาดไทย	21	2.07
7	อปพร.	9	0.89
8	อื่น ๆ เช่น รัฐบาล สำนักงานเขต ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ ฯลฯ	10	0.99
9	ช่วยเหลือตัวเอง	10	0.99
*	ไม่แสดงความคิดเห็น	25	2.47
รวม		1,013	100.00

เป็นแบบให้เลือกตอบและสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 6 เมื่อจำแนกความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ต่างจังหวัดต่อหน่วยงาน
ที่นึกถึงเมื่อเกิดสาธารณภัย พบว่า เมื่อเกิดสาธารณภัย กลุ่มตัวอย่างนึกถึงหน่วยงานเทศบาล/อบต. มากที่สุด
ร้อยละ 43.83 รองลงมาคือ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ร้อยละ 24.68 และกรมป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย ร้อยละ 12.24 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ประเภทสาธารณภัยที่เคยประสบ และได้รับผลกระทบ

อันดับ	ประเภทสาธารณภัย	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
1	อุทกภัย (น้ำท่วม/น้ำป่าไหลหลาก)	1,087	32.44
2	วาตภัย	558	16.65
3	ภัยแล้ง	551	16.44
4	อัคคีภัย	501	14.95
5	ดินโคลนถล่ม	330	9.85
6	แผ่นดินไหว	317	9.46
7	อื่น ๆ เช่น ภัยหนาว น้ำหนุน เป็นต้น	7	0.21
รวม		3,351	100.00

เป็นแบบให้เลือกตอบและสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 7 ประเภทสาธารณภัยที่เคยประสบ และได้รับผลกระทบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเคย
ประสบสาธารณภัยและได้รับผลกระทบ ประเภท อุทกภัย (น้ำท่วม/น้ำป่าไหลหลาก) มากที่สุด ร้อยละ 32.44
รองลงมาคือ วาตภัย ร้อยละ 16.65 และภัยแล้ง ร้อยละ 16.44 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 การเตรียมพร้อมรับมือสาธารณภัยจากประสบการณ์ที่เคยได้รับ

อันดับ	วิธีการเตรียมพร้อม	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
1	ติดตามข่าวสาร การแจ้งเตือนภัยต่าง ๆ	939	37.68
2	เตรียมอุปกรณ์ในการป้องกันภัย	562	22.55
3	ประชุม และวางแผนการป้องกันกาเกิดสาธารณภัยในชุมชน	364	14.61
4	มีระบบเฝ้าติดตามและระวังภัยในชุมชน/หมู่บ้าน	319	12.80
5	ปรึกษาวิธีการเตรียมความพร้อมรับมือสาธารณภัยที่ถูกรวบรวม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	171	6.86
6	ติดตั้งอุปกรณ์เตือนภัย	95	3.82
7	ไม่ได้เตรียมพร้อมเลย	20	0.80
8	อื่น ๆ เช่น ติดต่อขอกระสอบทรายจากหน่วยงานราชการ	2	0.08
*	ไม่แสดงความคิดเห็น	20	0.80
รวม		2,492	100.00

เป็นแบบให้เลือกตอบและสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 8 การเตรียมพร้อมรับมือสาธารณภัยจากประสบการณ์ของผู้ประสบภัย พบว่า
ผู้ประสบภัยเตรียมพร้อมรับมือสาธารณภัยจากประสบการณ์ที่เคยได้รับ โดยวิธีติดตามข่าวสาร การแจ้งเตือนภัย
ต่าง ๆ มากที่สุด ร้อยละ 37.68 รองลงมาคือ จัดเตรียมอุปกรณ์ในการป้องกันภัย ร้อยละ 22.55 และประชุม
และวางแผนการป้องกันกาเกิดสาธารณภัยในชุมชน ร้อยละ 14.61 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 การได้รับความช่วยเหลือจาก กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การได้รับความช่วยเหลือ	จำนวนคำตอบ	ร้อยละ
เคย	772	68.38
ไม่เคย	353	31.27
ไม่แสดงความคิดเห็น	4	0.35
รวม	1,129	100.00

เป็นแบบให้เลือกตอบ

ตารางที่ 10 สิ่งที่ผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือจาก กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

อันดับ	ความช่วยเหลือ	จำนวนคำตอบ	ร้อยละ
1	ถุงยังชีพ	554	40.23
2	เงินช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน	268	19.46
3	ยานพาหนะขนส่งในการอพยพ (รถ/เรือ)	191	13.87
4	เสื้อผ้า/ผ้าห่มกันหนาว	174	12.64
5	เครื่องสูบน้ำ	123	8.93
6	ปัจจัยการผลิต (พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์)	38	2.76
7	อาหารกล่องและน้ำดื่ม	11	0.80
8	อื่น ๆ เช่น วัสดุซ่อมแซมบ้าน ข้าวของเครื่องใช้ที่จำเป็น ยารักษาโรค ฯลฯ	7	0.51
*	ไม่แสดงความคิดเห็น	11	0.80
	รวม	1,377	100.00

เป็นแบบให้เลือกตอบและสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 9-10 ผู้ประสบสาธารณภัยเคยได้รับความช่วยเหลือจาก กรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย ร้อยละ 68.38 โดยได้รับแจกถุงยังชีพ ร้อยละ 40.23 รองลงมาคือ ได้รับเงินช่วยเหลือเพื่อบรรเทา
ความเดือดร้อน ร้อยละ 19.46 และความช่วยเหลือเรื่องยานพาหนะขนส่งในการอพยพ (รถ/เรือ) ร้อยละ 13.87
ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ประเภทสาธารณภัยที่ได้รับความช่วยเหลือจาก หน่วยงานอื่น

อันดับ	ประเภทสาธารณภัย	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
1	อุทกภัย/น้ำป่าไหลหลาก	1,018	81.96
2	ภัยแล้ง	49	3.95
3	อัคคีภัย	43	3.46
4	วาตภัย	38	3.06
5	ดินโคลนถล่ม	8	0.65
6	แผ่นดินไหว	5	0.40
6	อื่น ๆ เช่น ภัยหนาว	5	0.40
8	ไม่เคยได้รับความช่วยเหลือ	28	2.25
*	ไม่แสดงความคิดเห็น	48	3.87
รวม		1,242	100.00

เป็นแบบให้เลือกตอบและสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 11 ประเภทสาธารณภัยที่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น พบว่า
สาธารณภัยที่ผู้ประสบภัยเคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น คือ ภัยประเภท อุทกภัย (น้ำท่วม/น้ำป่าไหลหลาก)
มากที่สุด ร้อยละ 81.96 รองลงมาคือ ภัยแล้ง ร้อยละ 3.95 และอัคคีภัย ร้อยละ 3.46 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 หน่วยงานอื่นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย จำแนกแต่ละประเภทภัยพิบัติ

(จำนวนคำตอบ = n/%)

อันดับ	หน่วยงาน	อุทกภัย	อัคคีภัย	วาตภัย	ภัยแล้ง	แผ่นดินไหว	ดินโคลน ถล่ม	ภัยหนาว
1	เทศบาล / อบต.	290 27.57	7 25.93	5 26.32	6 20.00	- -	- -	2 50.00
2	ทหาร	71 6.75	- -	- -	- -	- -	- -	- -
3	หน่วยงานภาครัฐ (ไม่ระบุ)	53 5.04	2 7.41	4 21.05	7 23.33	1 50.00	1 20.00	- -
4	รัฐบาล	49 4.66	2 7.41	3 15.79	2 6.67	- -	1 20.00	- -
5	หน่วยกู้ภัย	36 3.42	- -	- -	- -	- -	- -	- -
6	สภากาชาดไทย / กาชาดจังหวัด	28 2.66	1 3.70	1 5.26	3 10.00	- -	1 20.00	- -
6	ช่อง 3	28 2.66	- -	- -	- -	- -	- -	- -
8	ภาคเอกชน (ไม่ระบุ)	22 2.09	1 3.70	- -	- -	- -	- -	- -
8	มูลนิธิ (ไม่ระบุ)	22 2.09	- -	- -	- -	- -	- -	1 25.00
10	ในพระราชสำนัก (ของพระราชทาน)	12 1.14	- -	- -	- -	- -	- -	- -
11	อื่น ๆ เช่น ธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานประกันสังคม ฯลฯ	441 41.92	14 51.85	6 31.58	12 40.00	1 50.00	2 40.00	1 25.00
	รวม	1,052 100.00	27 100.00	19 100.00	30 100.00	2 100.00	5 100.00	4 100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 12 หน่วยงานอื่นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย แต่ละประเภทของ
สาธารณภัย ในภาพรวมพบว่า เทศบาล/อบต.ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยมากที่สุด รองลงมาคือ ทหารและ
หน่วยงานภาครัฐ ตามลำดับ

ตารางที่ 13 หน่วยงานอื่น ที่ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย/น้ำป่าไหลหลาก

อันดับ	หน่วยงาน	ภาพรวม	
		จำนวนคำตอบ	ร้อยละ
1	เทศบาล / อบต.	290	27.57
2	ทหาร	71	6.75
3	หน่วยงานภาครัฐ (ไม่ระบุ)	53	5.04
4	รัฐบาล	49	4.66
5	หน่วยกู้ภัย	36	3.42
6	สภากาชาดไทย / กาชาดจังหวัด	28	2.66
6	ช่อง 3	28	2.66
8	ภาคเอกชน (ไม่ระบุ)	22	2.09
8	มูลนิธิ (ไม่ระบุ)	22	2.09
10	ในพระราชสำนัก (ของพระราชทาน)	12	1.14
11	อื่น ๆ เช่น ธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานประกันสังคม ฯลฯ	441	41.92
รวม		1,052	100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 13 พบว่า หน่วยงานอื่นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย/น้ำป่าไหลหลากมากที่สุด คือ เทศบาล/อบต. ร้อยละ 27.57 รองลงมาคือ ทหาร ร้อยละ 6.75 และหน่วยงานภาครัฐ (ไม่ระบุ) ร้อยละ 5.04 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่ผู้ประสบอุทกภัย/น้ำป่าไหลหลาก ได้รับ

อันดับ	ความช่วยเหลือที่ได้รับ	ภาพรวม		อันดับ	ความช่วยเหลือ ที่ต้องการเพิ่มเติม	ภาพรวม	
		จำนวน คำตอบ	ร้อยละ			จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
1	ถุงยังชีพ	333	24.56	1	เงินช่วยเหลือเยียวยา	242	27.75
2	อาหาร/ข้าวกล่อง	210	15.49	2	บริการรถ/เรือรับส่ง	68	7.80
3	เงินช่วยเหลือเยียวยา	98	7.23	3	ถุงยังชีพ	65	7.45
4	น้ำดื่ม	84	6.19	4	อาหาร/ข้าวกล่อง	52	5.96
5	บริการรถ/เรือรับส่ง	43	3.17	5	การวางแผนแก้ปัญหา น้ำท่วมอย่างยั่งยืน	49	5.62
6	ข่าวสาร/อาหารแห้ง	29	2.14	6	เรือ	47	5.39
7	เครื่องสูบน้ำ	15	1.11	7	อุปกรณ์ซ่อมแซมบ้าน	34	3.90
8	เรือ	12	0.88	8	เสื้อชูชีพ	31	3.56
9	ช่วยขนย้ายของ	10	0.74	9	น้ำดื่ม	27	3.10
10	เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม	9	0.66	10	การประกาศเตือนภัย	23	2.64
11	อื่น ๆ เช่น ยารักษาโรค ฯลฯ	516	37.83	11	อื่น ๆ เช่น ศูนย์อพยพ สุขาอนามัย ฯลฯ	234	26.83
รวม		1,356	100.00	รวม		872	100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 14 พบว่า ความช่วยเหลือที่ผู้ประสบภัย ได้รับมากที่สุด คือ ถุงยังชีพ ร้อยละ 24.56 รองลงมาคือ อาหาร/ข้าวกล่อง 15.49 และเงินช่วยเหลือเยียวยา ร้อยละ 7.23 ตามลำดับ

ส่วนความช่วยเหลือที่ผู้ประสบอุทกภัย/น้ำป่าไหลหลาก อยากให้ช่วยเหลือเพิ่มเติมมากที่สุด คือ เงินช่วยเหลือเยียวยา ร้อยละ 27.75 รองลงมาคือ การให้บริการรถ/เรือ รับส่ง ร้อยละ 7.80 และถุงยังชีพ ร้อยละ 7.45 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 หน่วยงานอื่น ที่ช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัย

อันดับ	หน่วยงาน	ภาพรวม	
		จำนวนคำตอบ	ร้อยละ
1	เทศบาล / อบต.	7	25.93
2	หน่วยงานภาครัฐ (ไม่ระบุ)	2	7.41
2	รัฐบาล	2	7.41
2	ศูนย์พัฒนาสังคม หน่วยที่ 13	2	7.41
5	ภาคเอกชน (ไม่ระบุ)	1	3.70
5	สภากาชาดไทย / กาชาดจังหวัด	1	3.70
5	ไม่ได้รับการช่วยเหลือ	1	3.70
*	ไม่ระบุหน่วยงานที่ช่วยเหลือ	11	40.74
รวม		27	100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 15 พบว่า หน่วยงานอื่นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัยมากที่สุด คือ เทศบาล/อบต. ร้อยละ 25.93 รองลงมาคือ รัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ (ไม่ระบุ) และศูนย์พัฒนาสังคม หน่วยที่ 13 ร้อยละ 7.41 และภาคเอกชน ร้อยละ 3.70

ตารางที่ 16 สิ่งที่ผู้ประสบอัคคีภัย ได้รับความช่วยเหลือจาก หน่วยงานอื่น

อันดับ	ความช่วยเหลือที่ได้รับ	ภาพรวม		อันดับ	ความช่วยเหลือ ที่ต้องการเพิ่มเติม	ภาพรวม	
		จำนวน คำตอบ	ร้อยละ			จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
1	ช่วยเหลือทุกอย่างที่จำเป็น	10	33.33	1	เงินช่วยเหลือเยียวยา	7	33.33
2	ถุงยังชีพ	6	20.00	2	ศูนย์อพยพ/ที่พักอาศัย	3	14.29
3	อาหาร / ข้าวกล่อง	5	16.67	3	อุปกรณ์ซ่อมแซมบ้าน	2	9.52
4	ช่วยดับเพลิง	4	13.34	4	อาหาร/ข้าวกล่อง	1	4.76
4	ศูนย์อพยพ / ที่พักอาศัย	3	10.00	4	ถุงยังชีพ	1	4.76
6	เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม	1	3.33	*	อื่น ๆ เช่น รถดับเพลิง ฯลฯ	7	33.34
6	ช่วยขนย้ายของ	1	3.33				
รวม		30	100.00	รวม		21	100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 16 พบว่า ความช่วยเหลือที่ผู้ประสบภัย ได้รับมากที่สุด คือ การให้ความ
ช่วยเหลือทุกอย่างที่ผู้ประสบภัยจำเป็น ร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ ถุงยังชีพ ร้อยละ 20.00 และอาหาร/
ข้าวกล่อง 16.67 ตามลำดับ

ส่วนความช่วยเหลือที่ผู้ประสบอัคคีภัย อยากให้ช่วยเหลือเพิ่มเติมมากที่สุด คือ เงินช่วยเหลือ
เยียวยา ร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ การเปิดศูนย์อพยพ/ที่พักอาศัย ร้อยละ 14.29 และอุปกรณ์ซ่อมแซมบ้าน
ร้อยละ 9.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 หน่วยงานอื่น ที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัย

อันดับ	หน่วยงาน	ภาพรวม	
		จำนวนคำตอบ	ร้อยละ
1	เทศบาล / อบต.	5	26.32
2	หน่วยงานภาครัฐ (ไม่ระบุ)	4	21.05
3	รัฐบาล	3	15.79
4	สำนักงานเกษตรจังหวัด	1	5.26
4	สภาเกษตรกรไทย / ภาชาดจังหวัด	1	5.26
4	ไม่ได้รับการช่วยเหลือ	1	5.26
*	ไม่ระบุหน่วยงานที่ช่วยเหลือ	4	21.06
รวม		19	100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 17 พบว่า หน่วยงานอื่นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย มากที่สุด คือ เทศบาล/อบต. ร้อยละ 26.32 รองลงมาคือ หน่วยงานภาครัฐ (ไม่ระบุ) ร้อยละ 21.05 และรัฐบาล ร้อยละ 15.79

ตารางที่ 18 สิ่งที่ผู้ประสบภัย ได้รับความช่วยเหลือจาก หน่วยงานอื่น

อันดับ	ความช่วยเหลือที่ได้รับ	ภาพรวม		อันดับ	ความช่วยเหลือที่ต้องการเพิ่มเติม	ภาพรวม	
		จำนวนคำตอบ	ร้อยละ			จำนวนคำตอบ	ร้อยละ
1	ช่วยเหลือทุกอย่างที่จำเป็น	11	55.00	1	อาหาร/ข้าวกล่อง	2	15.38
2	ถุงยังชีพ	5	25.00	1	เงินช่วยเหลือเยียวยา	2	15.38
3	อาหาร/ข้าวกล่อง	3	15.00	1	อุปกรณ์ซ่อมแซมบ้าน	2	15.38
4	ตัดกิ่งไม้ใหญ่	1	5.00	4	บริการรถ/เรือรับส่ง	1	7.69
				5	อื่นๆ เช่น ถุงยังชีพ ฯลฯ	6	46.17
รวม		20	100.00	รวม		13	100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 18 พบว่า ความช่วยเหลือที่ผู้ประสบภัย ได้รับมากที่สุด คือ การให้ความช่วยเหลือทุกอย่างที่ผู้ประสบภัยจำเป็น ร้อยละ 55.00 รองลงมาคือ ถูยั้งชีพ ร้อยละ 25.00 และอาหาร/ข้าวกล่อง 15.00 ตามลำดับ

ส่วนความช่วยเหลือที่ผู้ประสบวาตภัย อยากให้ช่วยเหลือเพิ่มเติมมากที่สุด คือ เงินช่วยเหลือเยียวยา อาหาร/ข้าวกล่อง และอุปกรณ์ซ่อมแซมบ้านที่เสียหาย ร้อยละ 15.38 รองลงมาคือ การบริการรถ/เรือรับส่ง ร้อยละ 7.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 19 หน่วยงานอื่น ที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ว

อันดับ	หน่วยงาน	ภาพรวม	
		จำนวนคำตอบ	ร้อยละ
1	หน่วยงานภาครัฐ (ไม่ระบุ)	7	23.33
2	เทศบาล / อบต.	6	20.00
3	สภากาชาดไทย / กาชาดจังหวัด	3	10.00
4	รัฐบาล	2	6.68
5	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1	3.33
5	ไม่ได้รับการช่วยเหลือ	1	3.33
*	ไม่ระบุหน่วยงานที่ช่วยเหลือ	10	33.33
รวม		30	100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 19 พบว่า หน่วยงานอื่นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้วมากที่สุด คือ หน่วยงานภาครัฐ (ไม่ระบุ) ร้อยละ 23.33 รองลงมาคือ เทศบาล/อบต. ร้อยละ 20.00 และสภากาชาดไทย/กาชาดจังหวัด ร้อยละ 10.00

ตารางที่ 20 สิ่งที่ผู้ประสบภัยแล้ง ได้รับความช่วยเหลือจาก หน่วยงานอื่น

อันดับ	ความช่วยเหลือที่ได้รับ	ภาพรวม		อันดับ	ความช่วยเหลือ ที่ต้องการเพิ่มเติม	ภาพรวม	
		จำนวน คำตอบ	ร้อยละ			จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
1	ถุงยังชีพ	16	34.78	1	อาหาร / ข้าวกล่อง	1	10.00
2	ช่วยเหลือทุกอย่างที่ จำเป็น	11	23.91	1	น้ำดื่ม	1	10.00
3	อาหาร / ข้าวกล่อง	9	19.57	1	ถุงยังชีพ	1	10.00
4	น้ำดื่ม	4	8.70	1	ศูนย์อพยพ/ที่พักอาศัย	1	10.00
5	เงินช่วยเหลือเยียวยา	3	6.52	1	ยารักษาโรค	1	10.00
6	อื่น ๆ เช่น ยารักษาโรค	3	6.52	1	เตรียมแหล่งน้ำสำรอง เพื่อแจกน้ำ	1	10.00
				2	อื่น ๆ เช่น เวย์ยาม สวดส่องดูแล ฯลฯ	4	40.00
	รวม	46	100.00		รวม	10	100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 20 พบว่า ความช่วยเหลือที่ผู้ประสบภัย ได้รับมากที่สุด คือ ถุงยังชีพ ร้อยละ 34.78 รองลงมาคือ การให้ความช่วยเหลือทุกอย่างที่ผู้ประสบภัยจำเป็น ร้อยละ 23.91 และอาหาร/ข้าวกล่อง 19.57 ตามลำดับ

ส่วนความช่วยเหลือที่ผู้ประสบภัยแล้ง อยากให้ช่วยเหลือเพิ่มเติมมากที่สุด คือ อาหาร/ข้าวกล่อง น้ำดื่ม ถุงยังชีพ ศูนย์อพยพ/ที่พักอาศัย ยารักษาโรค และแหล่งน้ำสำรองเมื่อเกิดภัยแล้ง ร้อยละ 10.00

สาธารณภัยประเภทแผ่นดินไหว

ผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้รับความช่วยเหลือจาก หน่วยงานภาครัฐ (ไม่ระบุ) สิ่งที่ผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น คือ อาหาร/ข้าวกล่อง ถุงยังชีพ และการให้ความช่วยเหลือทุกอย่างที่ผู้ประสบภัยจำเป็น ส่วนความช่วยเหลือที่ผู้ประสบภัยแผ่นดินไหว อยากให้ช่วยเหลือเพิ่มเติม คือ เพิ่มศูนย์อพยพ/ที่พักอาศัย ให้มากขึ้น

สาธารณภัยประเภทดินโคลนถล่ม

ผู้ประสบภัยดินโคลนถล่มที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้รับความช่วยเหลือจาก หน่วยงานภาครัฐ (ไม่ระบุ) รัฐบาล สภาการขาดไทย/กาชาดจังหวัด มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นต้น ส่วนสิ่งที่ผู้ประสบภัย ดินโคลนถล่มได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น คือ อาหาร/ข้าวกล่อง ถุงยังชีพ ซ่อมแซมถนนให้กลับสู่ ภาวะปกติและการให้ความช่วยเหลือทุกอย่างที่ผู้ประสบภัยจำเป็น

นอกเหนือจากประเภทสาธารณภัยที่กล่าวมาแล้วนั้น พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนซึ่งมีจำนวน น้อยเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 1,129 คน ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเภท สาธารณภัยอื่นที่เคยประสบ คือ ภัยหนาว โดยมีหน่วยงานที่เข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาว คือ เทศบาล/อบต. มูลนิธิ (ไม่ระบุ) และบริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด สิ่งที่ได้รับความช่วยเหลือ คือ ผ้าห่มกันหนาว ส่วนความ ช่วยเหลือที่ผู้ประสบภัยหนาวต้องการให้ช่วยเหลือเพิ่มเติมมากที่สุด คือ การแจกผ้าห่มกันหนาวให้ทั่วถึง

ตารางที่ 21 การแนะนำการเตรียมความพร้อมจากประสบการณ์หรือความรู้เกี่ยวกับการเตรียมป้องกันสาธารณภัย

การแนะนำ/บอกต่อ	จำนวน	ร้อยละ
แนะนำ/บอกต่อทุกครั้ง	366	32.42
แนะนำ/บอกต่อเมื่อมีโอกาส	337	29.85
รวมการแนะนำบอกต่อ	703	62.27
ไม่แนะนำ/ไม่เคยบอกต่อ	413	36.58
ไม่แสดงความคิดเห็น	13	1.15
รวม	1,129	100.00

ตารางที่ 22 วิธีการเตรียมความพร้อมจากประสบการณ์หรือความรู้เกี่ยวกับการเตรียมป้องกันสาธารณภัย

การแนะนำ/บอกต่อ	ภาพรวม	แนะนำบอกต่อทุกครั้ง		แนะนำบอกต่อ เมื่อมีโอกาส	
		จำนวน		จำนวน	
		คำตอบ (256)	ร้อยละ	คำตอบ (226)	ร้อยละ
การเตรียมยกของขึ้นที่สูงให้พ้นน้ำ	59.41	83	32.42	61	26.99
การนำประสบการณ์และความรู้ที่ได้จากการผ่าน การอบรมมาเผยแพร่บอกต่อ	41.32	48	18.75	51	22.57
การเตรียมสิ่งของจำเป็น เช่น ของใช้ส่วนตัว อาหารแห้ง ยารักษาโรค	20.23	28	10.94	21	9.29
วิธีติดตามข่าวสาร การแจ้งเตือนภัยที่ถูกวิธี	22.00	28	10.94	25	11.06
วิธีการป้องกันน้ำเข้าบ้าน เช่น ก่ออิฐ ปิดท่อ ระบายน้ำ การเตรียมวางกระสอบทรายป้องกันน้ำ ท่วมและวิธีวางกระสอบทราย เครื่องสูบน้ำ ฯลฯ	15.38	19	7.42	18	7.96
ขั้นตอนการปฏิบัติตัวและการช่วยเหลือผู้อื่น	12.94	15	5.86	16	7.08
การเตรียมอพยพคน / ย้ายที่อยู่	7.40	11	4.30	7	3.10
การป้องกันตนเองจากสัตว์อันตรายและเชื้อโรค เช่น สวมใส่รองเท้าบูท กางเกงกันน้ำ ฯลฯ	6.27	7	2.73	8	3.54
การเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น เรือ เสื้อชูชีพ เป็นต้น	5.83	7	2.73	7	3.10
อื่น ๆ เช่น การวางแผนการเผื่อเวรยามเพื่อเผื่อ ระวังในชุมชน วิธีการระบายน้ำออกจากบ้านช่วง น้ำลด เป็นต้น	9.22	10	3.91	12	5.31
รวม		256	100.00	226	100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 21-22 การแนะนำการเตรียมความพร้อมจากประสบการณ์หรือความรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวป้องกันสาธารณภัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการแนะนำ/บอกต่อ เรื่องการเตรียมความพร้อมหรือความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร้อยละ 62.27 โดยการแนะนำ/บอกต่อ ให้มีการเตรียมยกของขึ้นที่สูงให้พ้นน้ำ มากที่สุด ร้อยละ 59.41 รองลงมา คือ การนำประสบการณ์และความรู้ที่ได้จากการผ่านการอบรมมาเผยแพร่บอกต่อ ร้อยละ 41.32 และวิธีติดตามข่าวสาร การแจ้งเตือนภัยที่ถูกวิธี ร้อยละ 22.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 23 ความต้องการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับวิธีหรือแนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	643	56.95
เฉย ๆ	292	25.86
ไม่ต้องการ	182	16.12
ไม่แสดงความคิดเห็น	12	1.07
รวม	1,129	100.00

ตารางที่ 24 สิ่งที่ต้องการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับวิธีหรือแนวทางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เรื่อง	ความต้องการ	
	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
การป้องกันภัยและการเตรียมตัวรับมือในภาวะน้ำท่วม	296	47.44
การเตรียมตัวรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้น และวิธีป้องกันภัยที่ถูกต้องวิธี	107	17.15
วิธีการป้องกันไฟไหม้ / ไฟฟ้าลัดวงจร	92	14.74
ความรู้ด้านสาธารณสุข และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	16	2.56
วิธีป้องกันภัยจากแผ่นดินไหว	16	2.56
การป้องกันภัยต่าง ๆ ที่มากับน้ำท่วม เช่น โรคฉี่หนู ท้องร่วง น้ำกัดเท้า ตาแดง โลหะหนักที่ตกค้าง คราบน้ำมัน ฯลฯ	14	2.24
การเตรียมตัวรับมือและการป้องกันวาตภัย	13	2.08
การเตรียมตัวรับมือและการป้องกันภัยแล้ง	10	1.60
วิธีการรับรู้ข่าวสารที่รวดเร็ว เป็นจริง เชื่อถือได้	9	1.44
การเตรียมตัวรับมือและการป้องกัน ดินโคลนถล่ม	6	0.96
อื่น ๆ เช่น การทำความสะอาดบ้านหลังน้ำท่วม การใช้รถในขณะน้ำท่วม เป็นต้น	45	7.23
รวม	624	100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 23-24 พบว่า ผู้ประสบสาธารณภัยต้องการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับวิธีหรือ
แนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร้อยละ 56.95 โดยความรู้ที่ต้องการอบรมมากที่สุด คือ การป้องกัน
ภัยและเตรียมตัวรับมือภาวะน้ำท่วม ร้อยละ 47.44 รองลงมาคือ การเตรียมตัวรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่
อาจเกิดขึ้น และวิธีป้องกันภัยที่ถูกวิธี ร้อยละ 17.15 และการป้องกันไฟไหม้/ไฟฟ้าลัดวงจร ร้อยละ 14.74
ตามลำดับ

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

อันดับ	ความจำเป็นในการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
อันดับที่ 1	จำเป็นมาก	504	44.64
เพราะ 1) ความรู้ที่ได้นำมาเป็นการเตรียมความพร้อม เมื่อเกิดภัยจะสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง 2) รู้วิธีป้องกันภัยของตนเองและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ ฯลฯ			
อันดับที่ 2	จำเป็นมากที่สุด	392	34.72
เพราะ 1) ความรู้ที่ได้ นำมาเป็นการเตรียมความพร้อม เมื่อเกิดภัยจะสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง 2) รู้วิธีป้องกันภัยของตนเองและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ 3) สามารถลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้			
อันดับที่ 3	เฉย ๆ	138	12.22
เพราะ ควรใช้วิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เพราะเมื่อเกิดภัยไม่ได้ปฏิบัติตามแผนที่ซ้อมไว้			
อันดับที่ 4	ไม่จำเป็น	48	4.25
เพราะ 1) ภัยไม่ร้ายแรง คิดว่าน่าจะรับมือได้ 2) เพื่อไม่เป็นการเสียเวลาและสิ้นเปลืองงบประมาณ			
อันดับที่ 5	จำเป็นน้อย	43	3.81
เพราะ 1) ภัยไม่ร้ายแรง คิดว่าน่าจะรับมือได้ 2) เพื่อไม่เป็นการเสียเวลา สามารถหาความรู้ได้เองจากสื่อต่าง ๆ			
ไม่แสดงความคิดเห็น		4	0.35

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 25 ความจำเป็นในการฝึกซ้อมแผนป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า ผู้ประสบสาธารณภัยคิดว่าการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีความจำเป็นมาก ร้อยละ 44.64 โดยอธิบายเหตุผลว่าความรู้ที่ได้จะนำมาเป็นการเตรียมความพร้อม เมื่อเกิดภัยจะสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง และรู้วิธีป้องกันของตนเองและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

อันดับ	การเข้าร่วมฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	จำนวน (คนตอบ)	ร้อยละ
อันดับที่ 1	เข้าร่วม	769	68.11
เพราะ เป็นประโยชน์ มีความรู้ เพื่อเตรียมความพร้อม เมื่อเกิดภัยต่าง ๆ ขึ้น จะได้รู้วิธีป้องกันและรับมือ เพื่อสามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้			
อันดับที่ 2	ไม่เข้าร่วม	349	30.91
เพราะ ไม่ว่าง ไม่ค่อยมีเวลา ในพื้นที่ไม่เคยเกิดเหตุการณ์รุนแรง			
ไม่แสดงความคิดเห็น		11	0.97

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 26 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า ผู้ประสบสาธารณภัยจะเข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร้อยละ 68.11 เพราะความรู้ที่ได้รับมีประโยชน์ และเพื่อเตรียมความพร้อม เมื่อเกิดภัยต่าง ๆ ขึ้น จะได้รู้วิธีป้องกันและรับมือ สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้

ตารางที่ 27 การมีส่วนร่วมทำกิจกรรม งานจิตอาสา งานบริการที่เป็นสาธารณกุศล เกี่ยวกับการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย

อันดับ	การเข้าร่วมกิจกรรม	จำนวน (คนตอบ)	ร้อยละ
อันดับที่ 1	ไม่เคยเข้าร่วม	703	62.27
<u>เพราะ</u> ไม่ว่าง / ไม่มีเวลา และไม่ทราบว่ามีการทำกิจกรรมต่าง ๆ			
อันดับที่ 2	เคยเข้าร่วม	408	36.14
<u>กิจกรรมที่ทำ</u> คือ บริจาคสิ่งของ ข้าวกล่องและอาหารแห้ง แพ้คณูยงชีพ ทำความสะอาดชุมชน ฯลฯ			
ไม่แสดงความคิดเห็น		18	1.59

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 27 การมีส่วนร่วมทำกิจกรรม งานจิตอาสา งานบริการที่เป็นสาธารณกุศล
เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เคยมีส่วนร่วมทำกิจกรรม งานจิตอาสา งาน
บริการที่เป็นสาธารณกุศล เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร้อยละ 62.27 เหตุผลเพราะไม่ว่าง/ไม่มี
เวลา และไม่ทราบว่ามีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ฯลฯ ส่วนกลุ่มที่เคยมีส่วนร่วมทำกิจกรรม งานจิตอาสา งานบริการที่เป็น
สาธารณกุศล เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร้อยละ 36.14 กิจกรรมที่ทำ คือ บริจาคสิ่งของ
อาหารกล่องและอาหารแห้ง แพ้คณูยงชีพ และทำความสะอาดชุมชน ฯลฯ

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันอุทกภัย/น้ำป่าไหลหลาก

(จำนวนคำตอบ = n/%)

ก่อนเกิดภัย (n=758)		ขณะเกิดภัย(n=736)		หลังเกิดภัย (n=796)	
แนวทาง/วิธีการ	n/%	แนวทาง/วิธีการ	n/%	แนวทาง/วิธีการ	n/%
การแจ้งข่าว และประกาศเตือนภัยต่าง ๆ ที่รวดเร็ว	554 73.09	จัดทีมลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัย อย่างรวดเร็ว ทันทีทั่วถึงและทั่วถึง	511 69.43	การให้เงินช่วยเหลือเยียวยา	352 44.22
การป้องกันล่วงหน้า เช่น ทำพนังกั้นน้ำ สกัดจอยรั่วซึม ฯลฯ สำหรับพื้นที่เสี่ยงภัย	57 7.52	แจกสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น อาหาร น้ำดื่ม ถุงยังชีพ ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ	87 11.82	ทำความสะอาดบริเวณที่น้ำท่วมขัง และดูแลสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพปกติ	111 13.94
มีนโยบายและระบบการช่วยเหลือที่ดี เตรียมความพร้อมตลอดเวลา และมีแผนรองรับการช่วยเหลือประชาชน	52 6.86	ช่วยชาวบ้านอพยพสิ่งของ	33 4.48	บริจาคอุปกรณ์และช่วยซ่อมแซมที่อยู่อาศัยที่เสียหาย	78 9.80
จัดอบรมให้ความรู้ชาวบ้านในเรื่องสาธารณภัยภัยต่าง ๆ	28 3.69	ตั้งศูนย์อพยพช่วยเหลือผู้ประสบภัย	31 4.21	ร่วมมือกันหลาย ๆ ฝ่าย ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเต็มที่	42 5.28
เตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือให้พร้อมและเพียงพอ เช่น เรือ กระสอบทราย เสื้อชูชีพ ฯลฯ	27 3.56	บริการ รถ/เรือ รับ-ส่ง เพื่อความสะดวกในการเดินทาง	26 3.53	ซ่อมแซมถนนหนทาง สะพาน ระบบไฟฟ้า ที่เสียหายให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ	32 4.02
ชุด ลอก คู คลอง ท่อระบายน้ำไม่ให้ตันเงิน เพื่อให้ผ่านได้สะดวก	19 2.51	เร่งระบายน้ำ/สูบน้ำออก จากพื้นที่อย่างรวดเร็ว	22 2.99	ฟื้นฟูจิตใจผู้ที่ได้รับผลกระทบ	30 3.77
อื่น ๆ เช่น จัดทีมช่วยเหลืออพยพประชาชนที่ประสบภัย ฯลฯ	21 2.77	อื่น ๆ เช่น ประสานหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อติดต่อให้ผู้ประสบภัยขอรับความช่วยเหลือได้หลายช่องทาง	26 3.54	อื่น ๆ เช่น จัดหาอาชีพให้ผู้ประสบภัย/ฝึกอาชีพเสริม ฯลฯ	151 18.97
รวม	758 100.00	รวม	736 100.00	รวม	796 100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 28 แนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันอุทกภัย/น้ำป่าไหลหลาก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในแต่ละช่วงเวลา ดังนี้

ก่อนเกิดภัย ควรแจ้งข่าว และประกาศเตือนภัยต่าง ๆ ให้รวดเร็ว ร้อยละ 73.09 รองลงมาคือ การป้องกันล่วงหน้า เมื่อคาดว่าจะเกิดเหตุการณ์ เช่น ทำพนังกั้นน้ำ สำรวจรอยร้าวซึม ในพื้นที่เสี่ยงภัย ร้อยละ 7.52 มีนโยบายและระบบการช่วยเหลือที่ดี เตรียมความพร้อมตลอดเวลา และมีแผนรองรับการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัย ร้อยละ 6.86

ขณะเกิดภัย ควรจัดทีมลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัย อย่างรวดเร็ว ทันทีและทั่วถึง ร้อยละ 69.43 รองลงมาคือ แจกสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น อาหาร น้ำดื่ม ถูยั้งชีพ ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ ร้อยละ 11.82 และช่วยชาวบ้านอพยพสิ่งของ ร้อยละ 4.48

หลังเกิดภัย ภาครัฐควรให้เงินช่วยเหลือเยียวยา โดยตรวจสอบจากความเสียหายของผู้ประสบภัยทุกคนอย่างยุติธรรม ร้อยละ 44.22 รองลงมา คือ ทำความสะอาดบริเวณที่น้ำท่วมขัง และดูแลสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพปกติ ร้อยละ 13.94 และบริจาคอุปกรณ์และช่วยซ่อมแซมที่อยู่อาศัยที่เสียหาย ร้อยละ 9.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันอัคคีภัย

(จำนวนคำตอบ = n/%)

ก่อนเกิดภัย (n=36)		ขณะเกิดภัย (n=29)		หลังเกิดภัย (n=25)	
แนวทาง/วิธีการ	n/%	แนวทาง/วิธีการ	n/%	แนวทาง/วิธีการ	n/%
แจ้งข่าว และประกาศเตือนภัย ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้	18 50.00	จัดทีมเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ ช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว	27 93.10	การให้เงินเยียวยาเพื่อ บรรเทาความเดือดร้อน	10 40.00
มีนโยบายเร่งด่วนในการ ดำเนินการ มีระบบการ ช่วยเหลือที่ดีเตรียมความพร้อม ตลอดเวลา	6 16.67	แจกสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น อาหาร น้ำดื่ม ถูยั้งชีพ ยารักษาโรค	2 6.90	ทำความสะอาดบริเวณที่ ไฟไหม้ ดูแลสิ่งแวดล้อม ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพ ปกติ	3 12.00
จัดอบรมให้ความรู้ชาวบ้านใน เรื่องภัยต่าง ๆ	6 16.67			แจกสิ่งของเครื่องใช้ที่ จำเป็น เช่น อาหาร น้ำดื่ม ถูยั้งชีพ ยารักษา โรค เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ	3 12.00
การป้องกันล่วงหน้า เช่น ตรวจเช็คสายไฟว่ามีไฟรั่วหรือไม่	3 8.33			ทุกฝ่ายควรร่วมมือกันใน การช่วยเหลือ	2 8.00
จัดให้มีถังดับเพลิงในหมู่บ้าน	2 5.56			ตั้งศูนย์อพยพช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย	2 8.00
เตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือให้ พร้อม และเพียงพอ เช่น รถดับเพลิง ถังดับเพลิง ฯลฯ	1 2.78			อื่น ๆ เช่น ช่วยซ่อมแซม ที่อยู่อาศัยที่เสียหาย/ บริจาคอุปกรณ์ก่อสร้าง บ้าน ฯลฯ	5 20.00
รวม	36 100.00	รวม	29 100.00	รวม	25 100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 29 แนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันอัคคีภัย พบว่า กลุ่มตัวอย่าง
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในแต่ละช่วงเวลา ดังนี้

ก่อนเกิดภัย ควรแจ้งข่าว และประกาศเตือนภัยต่าง ๆ ที่รวดเร็ว ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ
มีนโยบายและระบบการช่วยเหลือที่ดี เตรียมความพร้อมตลอดเวลา มีแผนรองรับการช่วยเหลือประชาชน

ผู้ประสบภัย และ จัดอบรมให้ความรู้ประชาชนในเรื่องการป้องกันสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ ร้อยละ 16.67 และ
การป้องกันล่วงหน้า เช่น ตรวจเช็คสายไฟว่ามีไฟรั่วหรือไม่ ร้อยละ 8.33

ขณะเกิดภัย ควรจัดทีมลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัย อย่างรวดเร็ว ทันทีเพื่อให้เกิด
ความสูญเสียน้อยที่สุด ร้อยละ 93.10 รองลงมาคือ แจกสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น อาหาร น้ำดื่ม ถุงยังชีพ
ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ ร้อยละ 6.90

หลังเกิดภัย ภาครัฐควรให้เงินช่วยเหลือเยียวยา โดยตรวจสอบจากความเสียหายของ
ผู้ประสบภัยทุกคนอย่างยุติธรรม ร้อยละ 40.00 รองลงมา คือ ทำความสะอาดบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ ดูแล
ปรับสภาพสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพปกติ และแจกสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น อาหาร น้ำดื่ม ถุงยังชีพ
ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ ร้อยละ 12.00 และการร่วมมือกันหลาย ๆ ฝ่ายเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่าง
เต็มที่ ร้อยละ 8.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 30 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันวาทภัย

(จำนวนคำตอบ = n/%)

ก่อนเกิดภัย (n=17)		ขณะเกิดภัย (n=11)		หลังเกิดภัย (n=15)	
แนวทาง/วิธีการ	n/%	แนวทาง/วิธีการ	n/%)	แนวทาง/วิธีการ	n/%)
แจ้งข่าว และประกาศเตือนภัย ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้	12 70.59	จัดทีมเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ ช่วยเหลือผู้ประสบภัย อย่าง รวดเร็ว ทันทีและทั่วถึง	7 63.64	การให้เงินเยียวยาเพื่อ บรรเทาความเดือดร้อน	5 33.33
มีนโยบายเร่งด่วนในการ ดำเนินการ มีระบบการ ช่วยเหลือที่เตรียมความพร้อม ตลอดเวลา และมีแผนรองรับ การช่วยเหลือประชาชน	2 11.76	แจกสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น อาหาร น้ำดื่ม ถุงยังชีพ ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ	2 18.18	ช่วยซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ที่เสียหาย / บริจาค อุปกรณ์ก่อสร้างบ้าน	4 26.67
จัดอบรมให้ความรู้ชาวบ้านใน เรื่องภัยต่าง ๆ	2 11.76	ประสานหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อติดต่อให้ผู้ประสบภัย ขอรับความช่วยเหลือได้ หลายช่องทาง	1 9.09	ฟื้นฟูจิตใจผู้ที่ได้รับ ผลกระทบ	1 6.67
เตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือให้ พร้อมและเพียงพอ	1 5.88	ตั้งศูนย์อพยพช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย	1 9.09	อื่น ๆ เช่น ทำความ สะอาดบริเวณน้ำท่วมขัง ดูแลสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพปกติ ฯลฯ	5 33.33
รวม	17 100.00	รวม	11 100.00	รวม	15 100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 30 แนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันวาทภัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในแต่ละช่วงเวลา ดังนี้

ก่อนเกิดภัย ควรแจ้งข่าว และประกาศเตือนภัยต่าง ๆ ที่รวดเร็ว ร้อยละ 70.59 รองลงมาคือ มีนโยบายและระบบการช่วยเหลือที่ดี เตรียมความพร้อมตลอดเวลา และมีแผนรองรับการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัย และจัดอบรมให้ความรู้ชาวบ้านในเรื่องสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ ร้อยละ 11.76 และ เตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือให้พร้อมและเพียงพอ ร้อยละ 5.88

ขณะเกิดภัย ควรจัดทีมลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัย อย่างรวดเร็ว ทันทีและทั่วถึง ร้อยละ 63.64 รองลงมาคือ แจกสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น อาหาร น้ำดื่ม ถูยั้งชีพ ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ ร้อยละ 18.18 และประสานหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อติดต่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย และตั้งศูนย์อพยพช่วยเหลือผู้ประสบภัย ร้อยละ 9.09

หลังเกิดภัย ภาครัฐควรให้เงินช่วยเหลือเยียวยา โดยตรวจสอบจากความเสียหายของผู้ประสบภัยทุกคนอย่างยุติธรรม ร้อยละ 33.33 รองลงมา คือ บริจาคอุปกรณ์และช่วยซ่อมแซมที่อยู่อาศัยที่เสียหาย ร้อยละ 26.67 และฟื้นฟูจิตใจผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น ร้อยละ 9.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 31 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันภัยแล้ง

(จำนวนคำตอบ = n/%)

ก่อนเกิดภัย (n=16)		ขณะเกิดภัย (n=10)		หลังเกิดภัย (n=11)	
แนวทาง/วิธีการ	n/%	แนวทาง/วิธีการ	n/%	แนวทาง/วิธีการ	n/%
แจ้งข่าว และประกาศเตือนภัย ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้	9 56.25	จัดทีมเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ ช่วยเหลือผู้ประสบภัย อย่าง รวดเร็ว ทันทั่วถึงและทั่วถึง	5 50.00	การให้เงินเยียวยาเพื่อ บรรเทาความเดือดร้อน	4 36.36
มีนโยบายเร่งด่วนในการ ดำเนินการ มีระบบการ ช่วยเหลือที่ดีเตรียมความพร้อม ตลอดเวลา	2 12.50	จัดหาแหล่งน้ำ / น้ำสำรอง ให้ชาวบ้าน	4 40.00	ร่วมมือกันหลาย ๆ ฝ่าย ในการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยอย่างเต็มที่	2 18.18
จัดอบรมให้ความรู้ชาวบ้านใน เรื่องภัยต่าง ๆ	2 12.50	แจกสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น อาหาร น้ำดื่ม ถูยั้งชีพ ยารักษาโรค	1 10.00	วางแผนบริหารจัดการ น้ำระยะยาว	2 18.18
จัดหาให้กับชาวบ้าน	2 12.50			แจกน้ำให้ประชาชน	1 9.09
เตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือให้ พร้อมและเพียงพอ	1 6.25			อื่น ๆ เช่น ทำฝนเทียม	2 18.18
รวม	16 100.00			รวม	11 100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 31 แนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันภัยแล้ง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในแต่ละช่วงเวลา ดังนี้

ก่อนเกิดภัย ควรแจ้งข่าว และประกาศเตือนภัยต่าง ๆ ที่รวดเร็ว ร้อยละ 56.25 รองลงมาคือ
มีนโยบายและระบบการช่วยเหลือที่ดี เตรียมความพร้อมตลอดเวลา และมีแผนรองรับการช่วยเหลือประชาชน
ผู้ประสบภัย จัดอบรมให้ความรู้ชาวบ้านในเรื่องสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ และจัดหาแหล่งน้ำสำรองให้กับ
ผู้ประสบภัย ร้อยละ 12.50 และ เตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือให้พร้อมและเพียงพอ ร้อยละ 6.25

ขณะเกิดภัย ควรจัดทีมลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัย อย่างรวดเร็ว ทันทั่วถึงและทั่วถึง ร้อยละ
50.00 รองลงมาคือ จัดหาแหล่งน้ำสำรองให้กับผู้ประสบภัย ร้อยละ 40.00 และแจกสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น
อาหาร น้ำดื่ม ถูยั้งชีพ ยารักษาโรค ฯลฯ ร้อยละ 10.00 ตามลำดับ

หลังเกิดภัย ภาครัฐควรให้เงินช่วยเหลือเยียวยา โดยตรวจสอบจากความเสียหายของผู้ประสบภัย
ทุกคนอย่างยุติธรรม ร้อยละ 36.36 รองลงมา คือ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือกันในการช่วยเหลือ
ผู้ประสบภัย และควรมีการวางแผนการบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน ร้อยละ 18.18 ตามลำดับ

ตารางที่ 32 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันแผ่นดินไหว

(จำนวนคำตอบ = n/%)

ก่อนเกิดภัย (n=8)		ขณะเกิดภัย (n=3)		หลังเกิดภัย (n=3)	
แนวทาง/วิธีการ	n/%	แนวทาง/วิธีการ	n/%	แนวทาง/วิธีการ	n/%
แจ้งข่าว และประกาศเตือนภัย ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้	4 50.00	จัดทีมเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ ช่วยเหลือผู้ประสบภัย อย่าง รวดเร็ว ทันทั่วถึง	2 66.67	การให้เงินเยียวยาเพื่อ บรรเทาความเดือดร้อน	1 33.33
จัดอบรมให้ความรู้ชาวบ้านใน เรื่องภัยต่าง ๆ	2 25.00	จัดสถานที่หลบภัย / หลุม หลบภัยให้ชาวบ้าน	1 33.33	ทำความสะอาดบริเวณ ที่เกิดแผ่นดินไหว ดูแล สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้ อยู่ในสภาพปกติ	1 33.33
มีนโยบายเร่งด่วนในการ ดำเนินการ มีระบบการ ช่วยเหลือที่ดีเตรียมความพร้อม ตลอดเวลา และมีแผนรองรับ การช่วยเหลือประชาชน	1 12.50			ร่วมมือกันหลาย ๆ ฝ่าย ในการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยอย่างเต็มที่	1 33.33
เตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือให้ พร้อมและเพียงพอ	1 12.50				
รวม	8 100.00	รวม	3 100.00	รวม	3 100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 32 แนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันแผ่นดินไหว พบว่า
กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในแต่ละ
ช่วงเวลา ดังนี้

ก่อนเกิดภัย ควรแจ้งข่าว และประกาศเตือนภัยต่าง ๆ ที่รวดเร็ว ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ
จัดอบรมให้ความรู้ชาวบ้านในเรื่องสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ ร้อยละ 25.00 และควรมีนโยบายและระบบการ
ช่วยเหลือที่ดี เตรียมความพร้อมตลอดเวลา และมีแผนรองรับการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัย และ
เตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือให้พร้อมและเพียงพอ ร้อยละ 12.50

ขณะเกิดภัย ควรจัดทีมลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัย อย่างรวดเร็ว ทันทั่วถึง และทั่วถึง ร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ จัดหาสถานที่หลบภัยที่ปลอดภัยให้กับผู้ประสบภัย ร้อยละ 33.33

หลังเกิดภัย ภาครัฐควรให้เงินช่วยเหลือเยียวยา โดยตรวจสอบจากความเสียหายของ
ผู้ประสบภัยทุกคนอย่างยุติธรรม หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือกันในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและ
ทำความสะอาดบริเวณที่ได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวและปรับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพปกติ
ร้อยละ 33.33

ตารางที่ 33 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันดินโคลนถล่ม

(จำนวนคำตอบ = n/%)

ก่อนเกิดภัย (n=10)		ขณะเกิดภัย (n=6)		หลังเกิดภัย (n=5)	
แนวทาง/วิธีการ	n/%	แนวทาง/วิธีการ	n/%	แนวทาง/วิธีการ	n/%
แจ้งข่าว และประกาศเตือนภัย ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้	5 50.00	จัดทีมเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ ช่วยเหลือผู้ประสบภัย อย่าง รวดเร็ว ทันทั่วถึงและทั่วถึง	3 50.00	การเยียวยาโดยเงิน งบประมาณ	2 40.00
มีนโยบายเร่งด่วนในการ ดำเนินการ มีระบบการ ช่วยเหลือที่ดี เตรียมความพร้อม ตลอดเวลา และมีแผนรองรับ การช่วยเหลือประชาชน	2 20.00	แจกสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น อาหาร น้ำดื่ม ถังยุงชีพ ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม	1 16.67	ทำความสะอาดบริเวณ ดินโคลนถล่ม และดูแล สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้อยู่ ในสภาพปกติ	2 40.00
จัดอบรมให้ความรู้ชาวบ้านใน เรื่องภัยต่าง ๆ	2 20.00	ตั้งศูนย์อพยพช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย	1 16.67	ร่วมมือกันหลาย ๆ ฝ่าย ในการช่วยเหลือ	1 20.00
เตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือให้ พร้อม และเพียงพอ	1 10.00	ช่วยชาวบ้านอพยพสิ่งของ	1 16.67	ผู้ประสบภัยอย่างเต็มที่	
รวม	10 100.00	รวม	6 100.00	รวม	5 100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 33 แนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันดินโคลนถล่ม พบว่า กลุ่ม
ตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในแต่ละช่วงเวลา

ก่อนเกิดภัย ควรแจ้งข่าว และประกาศเตือนภัยต่าง ๆ ที่รวดเร็ว ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ
ควรมีนโยบายและระบบการช่วยเหลือที่ดี เตรียมความพร้อมตลอดเวลา และมีแผนรองรับการช่วยเหลือ
ประชาชนผู้ประสบภัย และจัดอบรมให้ความรู้ชาวบ้านในเรื่องสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ ร้อยละ 20.00 และ
เตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือให้พร้อมและเพียงพอ ร้อยละ 10.00

ขณะเกิดภัย ควรจัดทีมลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัย อย่างรวดเร็ว ทันทั่วถึง และทั่วถึง ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ แจกสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นให้กับผู้ประสบภัย เช่น อาหาร น้ำดื่ม ถูยั้งชีพ ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ จัดตั้งศูนย์อพยพช่วยเหลือผู้ประสบภัย และช่วยเหลือชาวบ้านเรื่องการอพยพไปอยู่ในที่ปลอดภัย ร้อยละ 16.67

หลังเกิดภัย ภาครัฐควรให้เงินช่วยเหลือเยียวยา โดยตรวจสอบจากความเสียหายของผู้ประสบภัยทุกคนอย่างยุติธรรม และทำความสะอาดบริเวณที่ได้รับผลกระทบจากดินโคลนถล่มและปรับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพปกติ ร้อยละ 40.00 และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือกันในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ร้อยละ 20.00

นอกเหนือจากประเภทสาธารณภัยที่กล่าวมาแล้วนั้น มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วน ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ สาธารณภัยประเภทภัยหนาว โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาวในแต่ละช่วงเวลา ดังนี้

ก่อนเกิดภัย ควรจัดอบรมให้ความรู้ชาวบ้านในเรื่องสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ เพื่อเป็นการป้องกันและเตรียมพร้อมรับมือเมื่อเกิดสาธารณภัย

ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย ภาครัฐควรจัดทีมลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างรวดเร็ว และบริจาคเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เสื้อกันหนาวในพื้นที่ประสบภัยอย่างทั่วถึง

ตารางที่ 34 ความคาดหวังของประชาชน ต่อ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ กรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย

อันดับ	หน่วยงาน	ภาพรวม	
		จำนวนคำตอบ	ร้อยละ
1	มีการแจ้งข่าวสาร/สถานการณ์ล่วงหน้า	986	12.60
2	มีการฟื้นฟู/เยียวยาที่รวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส	765	9.78
3	เข้าถึงสถานการณ์และให้การช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว	747	9.55
4	จัดหาอุปกรณ์/เครื่องมือในการแจ้งเตือน/ป้องกันให้ชุมชน	634	8.10
5	มีแนวทางการช่วยเหลืออย่างทั่วถึง	595	7.60
6	จัดหาอุปกรณ์เครื่องมือช่วยเหลือในท้องถิ่นอย่างเพียงพอ	592	7.56
7	มีช่องทางการติดต่อ/แจ้งเหตุที่สะดวกรวดเร็ว	591	7.55
8	จัดอบรมให้ความรู้กับคนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	540	6.90
9	เจ้าหน้าที่มีความรู้ด้านการช่วยเหลือและบรรเทา	510	6.52
10	จัดให้มีเจ้าหน้าที่ในระดับท้องถิ่นอย่างเพียงพอ	494	6.31
11	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเข้าถึงระบบการป้องกันที่ถูกต้อง	483	6.17
12	เชื่อมโยงหรือทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นเพื่อความรวดเร็ว	438	5.60
13	มีการติดตามประเมินผลการป้องกันและบรรเทา	419	5.35
14	อื่นๆ เช่น ฟื้นฟูสภาพจิตใจ ดูแลด้านสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น ซ่อมแซม ถนนหนทาง	4	0.05
*	ไม่แสดงความคิดเห็น	28	0.36
รวม		7,826	100.00

เป็นคำถามให้เลือกตอบและสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 34 ความคาดหวังของประชาชน ต่อ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในภาพรวมพบว่า ผู้ประสบภัยต้องการให้มีการแจ้งข่าวสาร/สถานการณ์
ล่วงหน้ามากที่สุด รองลงมาคือ มีการฟื้นฟู/เยียวยาที่รวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส และควรเข้าถึงสถานการณ์และ
ช่วยเหลือให้รวดเร็ว

ตารางที่ 35 ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับมาตรการ นโยบายของภาครัฐในการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย

ความคิดเห็น	ภาพรวม	
	จำนวนคำตอบ	ร้อยละ
เตรียมพร้อมรับมือ และจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน อย่างรวดเร็วและทั่วถึง	216	31.91
การเยียวยาโดยเงินงบประมาณ ควรตรวจสอบความเสียหายของประชาชนทุก คนอย่างยุติธรรม	98	14.48
มีนโยบายหรือแผนปฏิบัติการรับมือ ระยะสั้น – ระยะกลาง – ระยะยาว ใน การช่วยเหลือประชาชน	68	10.04
ให้ความรู้และส่งเสริมให้ชาวบ้านรู้จักวิธีป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ	52	7.68
วางแผนบริหารจัดการน้ำระยะยาวในการแก้ปัญหา น้ำ	36	5.32
ชุดลอก คู คลอง ไม่ให้ตื้นเขิน เพื่อให้ น้ำสามารถไหลผ่านได้สะดวก	35	5.17
มีการประกาศ แจ้งเตือนภัยเป็นระยะ ๆ	33	4.87
จัดเตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือ ให้เพียงพอ เช่น เรือ เสื้อชูชีพ ฯลฯ	27	3.99
ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นเมื่อประชาชนเกิดภัยและขอความ ช่วยเหลือ เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ดับเพลิง กู้ภัย ฯลฯ	25	3.69
เปิดสายด่วน ฮอตไลน์ในการขอความช่วยเหลือ อย่างทันท่วงที	22	3.25
อื่น ๆ เช่น แจกเอกสารคู่มือ การป้องกันภัยต่าง ๆ ให้ประชาชน เป็นต้น	65	9.60
รวม	677	100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 35 ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับมาตรการ นโยบายของภาครัฐในการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในภาพรวม พบว่า ภาครัฐควรเตรียมพร้อมรับมือ และจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่
ช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน อย่างรวดเร็วและทั่วถึง มากที่สุด ร้อยละ 31.91 รองลงมาคือ การเยียวยาโดย
เงินงบประมาณ ควรตรวจสอบความเสียหายของประชาชนทุกคนอย่างยุติธรรม ร้อยละ 14.48 และควรมี
นโยบายหรือแผนปฏิบัติการรับมือ ระยะสั้น – ระยะกลาง – ระยะยาว ในการช่วยเหลือประชาชน ร้อยละ
10.04 ตามลำดับ

ตารางที่ 36 ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับมาตรการ นโยบายของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ความคิดเห็น	ภาพรวม	
	จำนวนคำตอบ	ร้อยละ
เตรียมพร้อมรับมือ และจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน อย่างรวดเร็วและทั่วถึง	252	47.55
ให้ความรู้และส่งเสริมให้ชาวบ้านรู้จักวิธีป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ	55	10.38
จัดเตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือ ให้เพียงพอ เช่น เรือ เสื้อชูชีพ ฯลฯ	42	7.92
ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นเมื่อประชาชนเกิดภัยและขอความ ช่วยเหลือ เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ดับเพลิง กู้ภัย ฯลฯ	34	6.42
มีบทบาทในการช่วยเหลือประชาชนมากกว่านี้	27	5.09
มีการประกาศ แจ้งเตือนภัยเป็นระยะ ๆ	26	4.91
การเยียวยาโดยเงินงบประมาณ ควรตรวจสอบความเสียหายของประชาชนทุก คนอย่างยุติธรรม	25	4.72
แจกเอกสารคู่มือ การป้องกันภัยต่าง ๆ ให้ประชาชน	17	3.21
เปิดสายด่วน ฮอตไลน์ในการขอความช่วยเหลือ อย่างทันทั่วถึง	16	3.02
วางแผนบริหารจัดการน้ำระยะยาวในการแก้ปัญหาหน้า	11	2.08
อื่น ๆ เช่น แจกยารักษาโรค อุปกรณ์สาธารณสุขต่าง ๆ เป็นต้น	25	4.70
รวม	530	100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 36 ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับมาตรการ นโยบายของกรมป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในภาพรวม พบว่า กรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยควรเตรียมพร้อมรับมือ และจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน อย่างรวดเร็วและ
ทั่วถึง มากที่สุด ร้อยละ 47.55 รองลงมาคือ ให้ความรู้และส่งเสริมให้ชาวบ้านรู้จักวิธีป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยต่าง ๆ ร้อยละ 10.38 และจัดเตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย ให้เพียงพอ เช่น เรือ เสื้อชูชีพ
 ฯลฯ ร้อยละ 7.92 ตามลำดับ

ตารางที่ 37 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ความคิดเห็น	ภาพรวม	
	จำนวนคำตอบ	ร้อยละ
รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ควรร่วมมือกันให้ความช่วยเหลือชาวบ้านเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และรวดเร็ว	120	55.30
การจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยา ควรดูที่ความเสียหายเป็นหลัก และควรชดเชยให้เหมาะสม ยุติธรรม	33	15.21
ควรจัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับภัยต่าง ๆ และการป้องกันภัย ให้มากกว่านี้	13	5.99
ควรมีการบริหารจัดการน้ำที่ยั่งยืน จากผู้เชี่ยวชาญด้านนี้โดยตรง	12	5.53
ขุดลอก ท่อระบายน้ำให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ	8	3.69
ควรจัดทีมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับภัยต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบ	6	2.76
ควรแจ้งข่าวตามความจริง เพื่อการเตรียมตัวของประชาชนที่ถูกต้อง	6	2.76
ปก.ควรจัดเจ้าหน้าที่ จำนวนมากลงพื้นที่ช่วยเหลือชาวบ้านที่ประสบภัย	4	1.84
ควรรับฟังปัญหาของคนในชุมชน เพื่อการแก้ปัญหาที่ตรงจุด	4	1.84
การช่วยเหลือผู้ประสบภัย ควรเพิ่มปริมาณสิ่งของ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีความเพียงพอ	3	1.38
อื่น ๆ เช่น ดูแลปรับปรุงสิ่งก่อสร้างที่สร้างกันพื้นที่ทางน้ำไหล ควรจัดรถรับ-ส่ง ให้บริการผู้ประสบภัยเมื่อเกิดภัย เป็นต้น	8	3.70
รวม	217	100.00

เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 37 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในภาพรวม พบว่ากลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ควรร่วมมือกันให้ความช่วยเหลือชาวบ้านเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และรวดเร็ว การจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยา ควรดูที่ความเสียหายเป็นหลัก และควรชดเชยให้เหมาะสม ยุติธรรม และควรจัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ และการป้องกันภัย ให้มากกว่านี้

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Poll) เรื่อง “ประชาชนคิดอย่างไร กับ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย” ณ วันที่ ของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 1,129 คน ในภาพรวม พบว่า การรับรู้ การเรียนรู้ และความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการสาธารณภัย กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความรู้เบื้องต้นในด้านสาธารณภัย ภาพรวมคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 78.79 โดยประเด็นที่ตอบถูกมากที่สุด คือ การเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัยต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้าเป็นการลดความรุนแรงและลดความสูญเสียจากสาธารณภัย ร้อยละ 93.71 รองลงมาคือ สาธารณภัยเป็นภัยที่ส่งผลกระทบต่อสาธารณชนไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือเหตุอื่นใด และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานกลางของรัฐที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร้อยละ 86.27 ส่วนประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกต้องน้อยที่สุด คือ ความหมายของ คำว่า สาธารณภัย คือ ภัยที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติเท่านั้น ร้อยละ 58.81 จากผลการสำรวจดังกล่าว ทำให้เห็นว่า ประชาชนรับรู้และเข้าใจเรื่องพื้นฐานด้านสาธารณภัยว่า หากมีการเตรียมพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ด้านสาธารณภัยที่ดีจะมีส่วนช่วยลดความรุนแรงและความสูญเสียได้ ในทางตรงกันข้าม ความหมายของสาธารณภัยมีประชาชนกว่าครึ่งที่เห็นว่า เป็นภัยที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติเท่านั้น ดังนั้น พื้นฐานการให้ความรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยและการเตรียมความพร้อมในเบื้องต้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกัน ควรส่งเสริมให้ประชาชนได้รับรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยในแต่ละประเภทอย่างถูกต้อง และหลักการเตรียมความพร้อมในการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยแต่ละประเภทให้สอดคล้องกัน

ช่องทางการรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัย ผ่านสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ร้อยละ 28.31 รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต และเพื่อน/ญาติสนิท วิทยุ และป้ายเตือนภัย อยู่ในลำดับต้นๆ แสดงให้เห็นว่า ข่าวสารด้านสาธารณภัยที่ปรากฏผ่านสื่อโทรทัศน์ อาจเป็นทั้งการเตือนภัย การให้ความรู้ และข่าวสารต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และจากผลสำรวจที่ปรากฏหากรวมร้อยละช่องทางในการรับรู้ผ่านสื่อบุคคล ทั้งเพื่อน ญาติสนิท ผู้นำชุมชน จะเห็นได้ว่า ประชาชนรับรู้ผ่านสื่อบุคคลที่ใกล้ชิดเป็นลำดับต้นๆ เช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่า ช่องทางการบอกต่อ โดยเฉพาะในกลุ่มระดับชุมชนนั้นมีความสำคัญค่อนข้างมาก รองลงมาคือจากสื่อหลักอย่างโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ แต่สื่ออินเทอร์เน็ต ไม่สามารถมองข้ามไปได้เช่นเดียวกัน ในกลุ่มของคนเมืองและวัยรุ่นหรือวัยทำงาน สื่อดังกล่าวค่อนข้างมีผลต่อการรับรู้รวมทั้งการเผยแพร่ได้เช่นเดียวกัน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยประสบภัยหรือได้รับผลกระทบจากอุทกภัย (น้ำท่วม/น้ำป่าไหลหลาก) มากที่สุด 32.44 รองลงมาคือ วาตภัย และภัยแล้ง โดยการเกิดปัญหาอุทกภัย เป็นปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในประเทศไทย และเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ โดยมีระดับความรุนแรงต่างกันในแต่ละพื้นที่ ช่วงเวลา และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามจากการเก็บข้อมูลพบว่า ประชาชนในบางพื้นที่ประสบปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ท่วมเป็น

ประจำ และประชาชนในพื้นที่นั้นๆ จะรับรู้ได้ว่าสามารถเตรียมพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ได้ในระดับหนึ่ง ส่วนปัญหาย่อยอื่นๆ ทั้ง วาตภัย และภัยแล้ง แม้ว่าจะปรากฏในหลายพื้นที่และบางพื้นที่ประสบปัญหาทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง และมีระดับความรุนแรงแตกต่างกัน ชุมชนที่เกิดปัญหาดังกล่าว ต่างพยายามหาทางป้องกันด้วยตนเองก่อนเป็นอันดับแรก

เมื่อเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างนึกถึงหน่วยงานเทศบาล/อบต. มากที่สุด ร้อยละ 39.68 รองลงมาคือ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และทหาร เป็นต้น ในภาพรวมมีทั้งประชาชนในส่วนภูมิภาคและในกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองขนาดใหญ่ แต่หากพิจารณาในรายละเอียดของประชาชนในส่วนภูมิภาคจะพบว่า ประชาชนในส่วนภูมิภาคจะนึกถึงหน่วยงานในระดับท้องถิ่นมากที่สุด เพราะมีความใกล้ชิดกับคนในชุมชนมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ และมีบทบาทหน้าที่ดูแล และพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ในขณะที่ ประชาชนในกรุงเทพฯ พบว่า เมื่อเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติจะนึกถึงเจ้าหน้าที่ทหารมากที่สุด ร้อยละ 42.24 รองลงมา คือ มูลนิธิ/องค์กร ร้อยละ 17.24 และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร้อยละ 12.93 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์ และข่าวสารจากสถานการณ์อุทกภัยปลายปี 2554 ที่คนในกรุงเทพฯ ที่พบเหตุการณ์ช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ทหารได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด และเป็นกระแสทำให้เห็นความสำคัญของทหารมากที่สุดเช่นกัน

การเตรียมพร้อมรับมือสาธารณภัยจากประสบการณ์ที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเตรียมความพร้อมอันดับแรกคือ การติดตามข่าวสารการแจ้งเตือนภัยต่าง ๆ มากที่สุด ร้อยละ 37.68 รองลงมาคือ เตรียมอุปกรณ์ในการป้องกันภัย และการประชุมวางแผนป้องกันกาเกิดสาธารณภัยในชุมชน จากผลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของข้อมูลข่าวสาร และระบบการพยากรณ์และเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะสิ่งสำคัญที่สุดในการเตรียมความพร้อมของประชาชนพบว่า จากประสบการณ์ที่ผ่านมา การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การแจ้งเตือนภัยเป็นสิ่งสำคัญ ทำให้ประชาชนสามารถเตรียมพร้อมที่จะรับมือสถานการณ์ภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลในเชิงลึกพบว่าประชาชนในพื้นที่ที่เคยประสบปัญหาย่อยพิบัติต่างๆ ทั้งน้ำท่วม น้ำแล้ง จะรับรู้ในพื้นที่ของตนเองช่วงเวลาใดจะเกิดภัยต่างๆ ซึ่งแต่ละครัวเรือนจะเตรียมรับมือ แต่หากได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐในการแจ้งเตือนระดับความรุนแรงของภัยที่จะเกิดขึ้น ความรู้ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ช่วยเหลือ จะทำให้ประชาชนสามารถเตรียมความพร้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในบางชุมชนอาจร่วมมือกันหาแนวทางป้องกันชุมชนตนเองโดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมกันเพื่อป้องกันหรือมีส่วนช่วยลดปัญหาหรือผลกระทบที่จะตามมา

ความช่วยเหลือที่ได้รับจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากที่สุด คือ ถุงยังชีพ ร้อยละ 40.23 รองลงมาคือ เงินช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ร้อยละ 19.46 และยานพาหนะขนส่งในการอพยพ ร้อยละ 13.87 ขณะเดียวกันยังมีหน่วยงานอื่นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย คือ เทศบาล/อบต. ทหาร และหน่วยงานภาครัฐ ตามลำดับ โดยความช่วยเหลือที่ได้รับส่วนใหญ่ คือ ถุงยังชีพ อาหารกล่อง น้ำดื่ม เป็นต้น

ส่วนความช่วยเหลือที่ผู้ประสบภัยต้องการเพิ่มเติมส่วนใหญ่คือ เงินเยียวยาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน อาหารกล่อง
ศูนย์อพยพ และอุปกรณ์ซ่อมแซมบ้าน เป็นต้น

สิ่งที่ผู้ประสบสาธารณภัยต้องการให้อบรมเพิ่มพูนความรู้เพิ่มเติม คือ

- (1) การป้องกันภัยและเตรียมตัวรับมือภาวะน้ำท่วม
- (2) การเตรียมตัวรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้นและวิธีป้องกันที่ถูกวิธี
- (3) วิธีการป้องกันไฟไหม้ ไฟฟ้าลัดวงจร การดับเพลิง การใช้ถังดับเพลิง
- (4) ความรู้ด้านสาธารณสุขและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เช่น การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย การจมน้ำ การถูกไฟไหม้ ปัญหาจากการสูดดมควัน การป้องกันตนเองจากโรคที่เกิดจากน้ำท่วม เช่น โรคฉี่หนู ท้องร่วง ตาแดง เป็นต้น

(5) วิธีป้องกันภัยจากแผ่นดินไหว การรับมือภัยแล้ง วาตภัย และดินโคลนถล่ม

(6) อื่นๆ เช่น การดูแลป้องกันทรัพย์สินจากภัย วิธีสังเกตภัย การช่วยเหลือตนเอง และผู้อื่น จากเหตุการณ์สึนามิ การติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยเหลือ และความรู้ที่จำเป็นในการเตรียมรับมือการป้องกัน และการแก้ไขที่ภาครัฐเห็นว่าประชาชนควรได้รับการอบรมในเบื้องต้น เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย อยู่ในระดับจำเป็น ร้อยละ 83.17 (จำเป็นมาก ร้อยละ 44.64 และจำเป็นมากที่สุด ร้อยละ 34.72
จำเป็นน้อย ร้อยละ 3.81) เพราะ ความรู้ที่ได้รับสามารถนำมาเตรียมความพร้อมรับมือ เมื่อเกิดภัยจะสามารถ
ปฏิบัติได้ถูกต้อง และรู้วิธีป้องกันภัยของตนเองและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ สามารถช่วยลดความสูญเสียที่จะ
เกิดขึ้นได้ แต่มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่เห็นว่าจำเป็นน้อยเพราะสามารถหาความรู้จากสื่อต่างๆได้ ส่วนกลุ่ม
ตัวอย่างที่เห็นว่าไม่จำเป็น ร้อยละ 4.25 และอื่นๆ ร้อยละ 12.22 เพราะเห็นว่าควรใช้วิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
เมื่อเกิดภัยบางครั้งไม่ได้ปฏิบัติตามแผนที่ซ้อมไว้ เป็นต้น

การเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกซ้อมแผนป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า
มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 68.11 ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม เพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์ เป็นการเตรียมความพร้อม
ในการรับมือเมื่อเกิดภัย และทำให้ได้รับความรู้ สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้ อีกร้อยละ 30.91 ไม่เคย
เข้าร่วมเพราะ ไม่มีเวลาว่างและเห็นว่าในพื้นที่ไม่เคยเกิดเหตุการณ์รุนแรง

การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ส่วนกลุ่มที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา งานบริการที่เป็นสาธารณกุศล
เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร้อยละ 62.27 ไม่เคยเข้าร่วม ส่วนที่เคยเข้าร่วม ร้อยละ 36.14
โดยกิจกรรมที่เคยเข้าร่วมคือ การบริจาคสิ่งของ อาหารกล่อง/อาหารแห้ง ช่วยบรรจุน้ำใส่ถุงยังชีพ การทำความ
สะอาดชุมชน เป็นต้น

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการที่ภาครัฐควรมีในการป้องกันอุทกภัย/
น้ำป่าไหลหลาก อัคคีภัย วาตภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหว ดินโคลนถล่ม และภัยหนาว มีวิธีการหรือแนวทางมีความ
คิดเห็นสอดคล้องกันไปในทิศทางเดียวกัน คือ

- **ก่อนเกิดภัย** แนวทางคือ ควรแจ้งข่าวสารทันเหตุการณ์และประกาศเตือนภัยอย่างรวดเร็ว มีนโยบายและระบบการช่วยเหลือที่ดี เตรียมความพร้อมตลอดเวลาและมีแผนรองรับการช่วยเหลือประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นต้น
- **ขณะเกิดภัย** แนวทางคือ ควรจัดทีมเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างรวดเร็ว และทั่วถึง แจกสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น อาหาร น้ำดื่ม ถุงยังชีพ ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ
- **หลังเกิดภัย** แนวทางคือ ควรให้เงินเยียวยาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน การช่วยเหลือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยที่เสียหาย การช่วยเหลือด้านวัตถุดิบ อุปกรณ์เครื่องมือ และพืชพรรณ โดยการควบคุมราคาไม่ให้สูงขึ้น การฟื้นฟูระบบสาธารณูปโภคให้มีความรวดเร็ว ดูแลปรับปรุงสภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อมให้กลับคืนสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

ทั้งนี้ การช่วยเหลือขณะเกิดภัยและ หลังจากเกิดภัยจะมีความสอดคล้องกับปัญหาภัยพิบัติที่เกิดขึ้น และความรุนแรงของเหตุการณ์หรือผลกระทบที่ชุมชนหรือประชาชนได้รับ โดยแต่ละภาคส่วนไม่ควรทำให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน เพื่อให้การช่วยเหลือกระจายอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

ความคาดหวังและข้อเสนอแนะต่อการช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัย

กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวัง ต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประเด็น มีการแจ้งข่าวสาร/สถานการณ์ล่วงหน้า มากที่สุด ร้อยละ 12.60 รองลงมาคือ มีการฟื้นฟู/เยียวยาที่รวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ร้อยละ 9.78 และเข้าถึงสถานการณ์และช่วยเหลือให้รวดเร็ว ร้อยละ 9.55

ภาครัฐควรมีมาตรการ นโยบายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ ควรเตรียมพร้อมรับมือ และจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนอย่างรวดเร็วและทั่วถึง มากที่สุด ร้อยละ 31.91 รองลงมาคือ การเยียวยาโดยเงินงบประมาณ ควรตรวจสอบความเสียหายของประชาชนทุกคนอย่างยุติธรรม ร้อยละ 14.48 และควรมีนโยบายหรือแผนปฏิบัติการรับมือสาธารณภัย ระยะสั้น-ระยะกลาง-ระยะยาว ในการช่วยเหลือประชาชน ร้อยละ 10.04

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรมีมาตรการ นโยบายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ ควรเตรียมพร้อมรับมือ และจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนอย่างรวดเร็ว และทั่วถึง มากที่สุด ร้อยละ 47.55 รองลงมาคือ ควรให้ความรู้และส่งเสริมให้ชาวบ้านรู้จักวิธีป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ร้อยละ 10.38 และควรจัดเตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือให้พร้อมและเพียงพอ เช่น เรือ เสื้อชูชีพ ฯลฯ ร้อยละ 7.92 เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ควรร่วมมือกันให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยวางแผนการลงพื้นที่เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และรวดเร็ว ด้านการจ่ายเงินเยียวยาควรพิจารณาจากความเสียหายเป็นหลักและควรชดเชยให้เหมาะสม ยุติธรรม และควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ รวมถึงการป้องกันภัยให้มากกว่านี้

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ควรจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ ให้กับประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับรู้ให้มากขึ้น
2. เพิ่มช่องทางการสื่อสาร เพื่อเผยแพร่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจ หน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ประชาชนได้เข้าใจมากขึ้น รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่เมื่อเกิดภัยพิบัติ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความพึงพอใจต่อการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้ตรงกับความต้องการของผู้ประสบภัยมากที่สุด
2. ควรศึกษาความคาดหวังต่อการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวางแผนการพัฒนาปรับปรุงการช่วยเหลือและแนวทางการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้กำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรให้เป็นไปตามวงจรภัยพิบัติ แล้ว ควรนำมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติ (ACTION PLAN) ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
2. ควรให้ความสำคัญและสร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการร่วมเป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยส่งเสริมและสนับสนุนองค์ความรู้ด้านสาธารณภัย
3. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรให้ความสำคัญ มีการประสานงานแบบบูรณาการการทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรประสานงาน กับหน่วยงานรัฐในการบูรณาการการทำงานด้านการเฝ้าระวัง การเตือนภัยอย่างใกล้ชิดและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

5. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีอำนาจและบทบาทหลักในการบูรณาการและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมกันรับผิดชอบงานด้านสาธารณภัย เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ควรใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ หรือควรกำหนดบทบาทของตนเองในฐานะเจ้าภาพด้านสาธารณภัย โดยการทำงานร่วมประสานกับองค์กรอื่นๆ อย่างจริงจังต่อเนื่องและทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

6. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการด้านสาธารณภัยตามวงจรภัยพิบัติ อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเป็นหน่วยงานประสานระดับพื้นที่กับส่วนราชการ หน่วยงาน และระดับชุมชน

7. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรเร่งสร้างความตระหนักในการป้องกันปัญหาด้านสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นในชุมชนอย่างยั่งยืน โดยให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการระดมความคิดเห็น และบริหารจัดการปัญหาของชุมชน โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทำหน้าที่ในการสนับสนุน และส่งเสริมร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาคผนวก

แบบสำรวจ

“ประชาชน คิดอย่างไร กับ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ณ วันนี้”

ของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ส่วนที่ 1 การรับรู้ การเรียนรู้ และความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการสาธารณภัย

1. ความรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยและการบริหารจัดการ

	ความรู้เกี่ยวกับสาธารณภัย	ถูก	ไม่ถูก
1	สาธารณภัย คือ ภัยที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติเท่านั้น		
2	สาธารณภัยเป็นภัยที่ส่งผลกระทบต่อสาธารณชนไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิด อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด		
3	สาธารณภัยที่มีผู้ทำให้เกิดขึ้น เช่น การก่อการร้าย การจลาจล		
4	การเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัยต่างๆ ไว้ล่วงหน้าเป็นการลดความรุนแรงและลดความสูญเสียจากสาธารณภัย		
5	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานกลางของรัฐที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย		

2. ท่านรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัยจากสื่อใด (ตอบได้หลายคำตอบ)

- ☐ 1 โทรทัศน์ ☐ 2 เคเบิลทีวี ☐ 3 วิทยู ☐ 4 วิทยูชุมชน ☐ 5 หอกระจายข่าว
☐ 6 ป้ายเตือนภัย/สื่อสิ่งพิมพ์ ☐ 7 อินเทอร์เน็ต ☐ 8 ผู้นำชุมชน ☐ 9 เพื่อน/ญาติ ☐ 0 อื่น ๆ (ระบุ).....

3. เมื่อเกิดสาธารณภัย หรือภัยพิบัติ ท่านนึกถึงหน่วยงานใดเป็นอันดับแรก (ตอบเพียงคำตอบเดียว)

- ☐ 1 สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ☐ 2 สภากาชาดไทย ☐ 3 ทหาร ☐ 4 อปพร.
☐ 5 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ☐ 6 มูลนิธิ/องค์กร ☐ 7 เทศบาล/อบต. ☐ 8 อื่น ๆ

4. โปรดเรียงลำดับ ประเภทสาธารณภัยที่ท่านเคยประสบและได้รับผลกระทบ (1= บ่อยที่สุด 2,3,4,5 รองลงมา)

.....อุทกภัย (น้ำท่วม/น้ำป่าไหลหลาก)อัคคีภัย (ไฟไหม้)वादภัย (พายุลมแรง)ภัยแล้ง
แผ่นดินไหวดินโคลนถล่มอื่น ๆ (ระบุ)

5. จากประสบการณ์ที่ท่านเคยประสบมาแล้วทำให้ท่านเตรียมพร้อมรับมือปัญหาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นอย่างไร (ตอบได้หลายคำตอบ)

- ☐ 1 ติดตามข่าวให้มากที่สุด ☐ 2 มีการวางแผนป้องกันกับคนในชุมชน ☐ 3 จัดหาอุปกรณ์ต่างๆเพื่อป้องกัน
☐ 4 ปรึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ☐ 5 มีระบบเฝ้าติดตามและระวังภัยในชุมชน/หมู่บ้าน ☐ 6 ติดตั้งอุปกรณ์เตือนภัย
☐ 7 ไม่ได้เตรียมพร้อมเลย เพราะ ☐ 8 อื่น ๆ (ระบุ)

6. ท่านเคยได้รับความช่วยเหลือจาก กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือไม่ (ตอบได้หลายคำตอบ)

- ☐ 1 เคย ☐ เสื้อผ้า/ผ้าห่มกันหนาว ☐ ยานพาหนะขนส่งในการอพยพ (รถ/เรือ) ☐ ถูยั้งชีพ
☐ บังคับการผลิต (พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์) ☐ เงินช่วยเหลือเพื่อบรรเทาเสียหาย ☐ เครื่องสูบน้ำ
☐ อื่นๆ

☐ 2 ไม่เคย

7. ท่านเคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นหรือไม่? อย่างไร และต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างไร

ประเภทสาธารณภัย	ความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น	ความต้องการช่วยเหลือเพิ่มเติม
☐ 1. อุทกภัย/น้ำป่าไหลหลาก		
☐ 2. อัคคีภัย		
☐ 3. วาตภัย		
☐ 4. ภัยแล้ง		
☐ 5. แผ่นดินไหว		
☐ 6. ดินโคลนถล่ม		
☐ 7. อื่น ๆ		

8. หากท่านมีประสบการณ์หรือมีความรู้เกี่ยวกับการเตรียมป้องกันสาธารณภัย ท่านเคยแนะนำการเตรียมความพร้อมดังกล่าวบ้างหรือไม่? อย่างไร?

- ☐ 1 แนะนำ/บอกต่อทุกครั้ง อย่างไร
☐ 2 แนะนำ/บอกต่อเมื่อมีโอกาส อย่างไร
☐ 3 ไม่เคยแนะนำ/ไม่เคยบอกต่อ

9. ท่านต้องการได้รับการอบรม เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับวิธีหรือแนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือไม่ และเรื่องใดบ้าง

- ☐ 1 ต้องการ เกี่ยวกับเรื่อง
☐ 2 เฉยๆ เพราะ
☐ 3 ไม่ต้องการ เพราะ

10. ท่านเห็นว่า การฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด

- ☐ 1 จำเป็นมากที่สุด ☐ 2 จำเป็นมาก ☐ 3 เฉยๆ ☐ 4 จำเป็นน้อย ☐ 5 ไม่จำเป็น

เหตุผลที่มีความเห็นเช่นนั้น เพราะ

อยากให้ภาครัฐจัดการฝึกซ้อมแผนประเภทใด

11. หากมีการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ท่านจะเข้าร่วมหรือไม่?

- ☐ 1 เข้าร่วม เพราะ
- ☐ 2 ไม่เข้าร่วม เพราะ

12. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรม/ทำงานจิตอาสา/งานบริการที่เป็นสาธารณกุศล/มีส่วนร่วมกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือไม่?

- ☐ 1 เคยเข้าร่วม/ทำ กิจกรรมที่ทำ คือ
- ☐ 2 ไม่เคยเข้าร่วม เพราะ

13. ท่านคิดว่าหน่วยงานภาครัฐควรมีแนวทางหรือวิธีการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างไร ให้เป็นที่ยอมรับของสังคม (เลือกตอบเฉพาะภัยที่ท่านเคยมีประสบการณ์)

ประเภทสาธารณภัย	“ก่อนเกิดภัย”	“ขณะเกิดภัย”	“การฟื้นฟู หลังเกิดภัย”
☐ 1. อุทกภัย/น้ำป่าไหลหลาก			
☐ 2. อัคคีภัย			
☐ 3. วาตภัย			
☐ 4. ภัยแล้ง			
☐ 5. แผ่นดินไหว			
☐ 6. ดินโคลนถล่ม			
☐ 7. อื่น ๆ			

ส่วนที่ 2 ความคาดหวังและข้อเสนอแนะต่อการช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัย

14. "ความคาดหวัง" ต่อ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ ? (ตอบได้หลายคำตอบ)

☐ 1 มีการแจ้งข่าวสาร/สถานการณ์ล่วงหน้า	☐ 2 จัดอบรมให้ความรู้กับคนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง
☐ 3 จัดหาอุปกรณ์/เครื่องมือในการแจ้งเตือน/ป้องกันให้ชุมชน	☐ 4 เข้าถึงสถานการณ์และช่วยเหลือให้รวดเร็ว
☐ 5 มีช่องทางการติดต่อ/แจ้งเหตุที่สะดวกรวดเร็ว	☐ 6 เจ้าหน้าที่มีความรู้ด้านการช่วยเหลือและบรรเทา
☐ 7 จัดให้มีเจ้าหน้าที่ในระดับท้องถิ่นอย่างเพียงพอ	☐ 8 จัดหาอุปกรณ์เครื่องมือช่วยเหลือในท้องถิ่นอย่างเพียงพอ
☐ 9 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเข้าถึงระบบการป้องกันที่ถูกต้อง	☐ 10 มีแนวทางการช่วยเหลืออย่างทั่วถึง
☐ 11 มีการติดตามประเมินผลการป้องกันและบรรเทา	☐ 12 มีการฟื้นฟู/เยียวยาที่รวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส
☐ 13 เชื่อมโยงหรือทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นเพื่อความรวดเร็ว	☐ 14 อื่นๆ (ระบุ)

15. ภาครัฐ หรือ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรมีมาตรการ นโยบายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างไร?

ภาครัฐ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.....

16. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ส่วนที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ☐ 1 ชาย ☐ 2 หญิง

อายุ ปี

การศึกษา ☐ 1 ประถม ☐ 2 มัธยม/ปวช. ☐ 3 ปวส./อนุปริญญา ☐ 4 ปริญญาตรี ☐ 5 สูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ ☐ 1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ 2 พนักงานบริษัท ☐ 3 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ☐ 4 รับจ้าง

☐ 5 พ่อบ้าน/แม่บ้าน ☐ 6 นักเรียน/นักศึกษา ☐ 7 เกษตรกร ☐ 8 เกษียณอายุ ☐ 9 อื่น ๆ

รายได้ต่อเดือน บาท

ที่พักอาศัยปัจจุบัน อำเภอ จังหวัด.....